

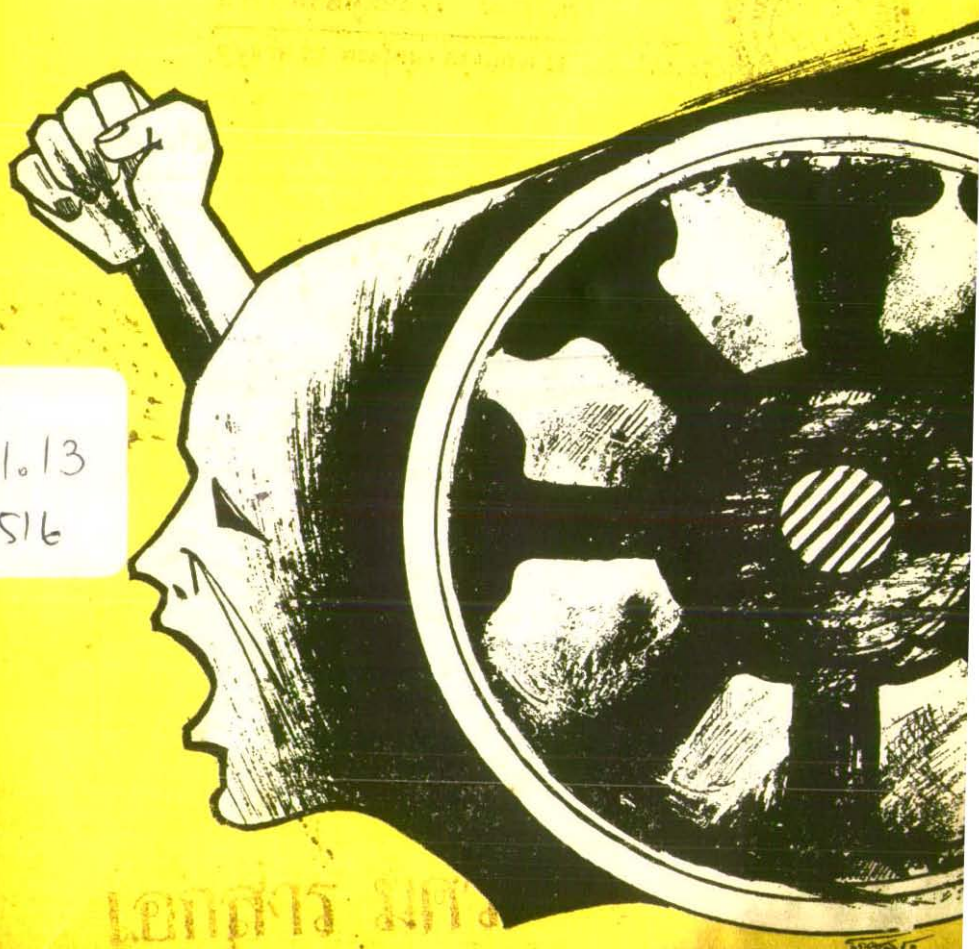
มรส. ๖๖๖๖ =

อแห่งธรรมจักร จะต้องหมุนต่อไป

ข้อเขียนของ

ดึกฤทธิ์ ปราโมช, ขุนชาณุโรหิ์ประเทศ
6 ดร. ในกระทรวงศึกษาธิการ

1.13
516



เอกราช ม...

๖๖๖๖

A
01.13
2516

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เอกสารพิเศษ บริการยืมระยะยาว / แลกเปลี่ยน

กศ.บ. หยัดยืนสามหมื่นแล้ว
เหมือนดาวแวววาวไทยใครก็เห็น
กศ.ม. ก็เหมือนกับเดือนเพ็ญ
จะยากเย็นต่อไปถึงไหนกัน

เราหวังให้ไทยสว่างไปข้างหน้า
การศึกษาคือสิ่งเป็นมิ่งขวัญ
ลือแห่งธรรมจักร.... ต้องสักวัน
เราต้องดันให้ลือหมุนต่อไป

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพมหานคร

0713
เอกสาร มศว.

โดยที่สภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา, คณาจารย์, คิษย์เก่า, และ
นิสิตนักศึกษาทั้ง 8 แห่ง ได้พิจารณาเห็นว่า การพัฒนาประเทศทุก ๆ
ด้าน ต้องอาศัยการศึกษาเป็นพื้นฐาน

และการศึกษานั้นต้องอาศัยประสิทธิภาพของครูเป็นสำคัญ จึง
ได้ดำเนินการเพื่อสร้างประสิทธิภาพของครู โดยการยกฐานะวิทยาลัย
วิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย เยี่ยงอย่างสถาบันครูในอารยประเทศ
ทั้งหลาย ดังข้อเท็จจริงและเหตุผลในเล่มนี้

การดำเนินการนี้โดยวิธีดังมทตบ. ๒๕๑๑ จนถึงปัจจุบัน
ต้องประสบกับอุปสรรคนานาประการ ซึ่งผู้สนับสนุนการศึกษาได้ต่อสู้มาจนแล้ว
รุ่นอีก แต่กลับได้รับความไม่ยุติธรรมมากขึ้นเป็นลำดับ

พวกเราจบแล้วก็ออกไปประกอบอาชีพได้ก้าวหน้าไม่ว่าวิทยาลัยวิชา
การศึกษาก็เป็นมหาวิทยาลัยหรือไม่ แต่ความไม่ยุติธรรมที่ได้รับนั้น ผู้ที่
ได้รับอย่างแท้จริงก็คือประเทศชาติ มีผู้กล่าวว่าประเทศชาติจะดำรงอยู่ได้
อย่างมั่นคงในสังคมโลก พลเมืองจะต้องจบมหาวิทยาลัย 20 เปอร์เซ็นต์
แต่เราในขณะนี้มีเพียง 2 เปอร์เซ็นต์ครึ่งเท่านั้น

ถ้าเพื่อตัวของเราเองก็ไม่รู้จะต่อสู้ไปทำอะไร ในเมื่ออีก 10 วัน
เราก็จบแล้ว หรือกลุ่มล่าสตึกก็เพียง 3 ปีก็จบแล้ว แต่ประเทศชาติของเรา
จะต้องยังรับภาระในสถาบันแห่งนี้ไปนานเท่านั้น

ประเทศชาติช่วยเรา เราจึงช่วยประเทศชาติ และวิทยาลัยช่วย
เรา เราจึงช่วยวิทยาลัย

ข้อเท็จจริงและเหตุผลในเล่มนี้ จะบอกท่านเองว่า ท่านเป็นผู้หนึ่งที่จะต้องต่อสู้เพื่อการศึกษาของประเทศไทยและชาติไทยหรือไม่? เพราะที่แท้จริงก็คือ ประเทศนี้กับทั้งสถาบันของประเทศย่อมเป็นของคนไทยทุกคน

ขอขอบคุณศาสตราจารย์ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ที่กรุณาให้ปัญหาประจำวันที่เกี่ยวข้องกับวิทยาลัยวิชาการศึกษา มาลงพิมพ์

และขอขอบคุณข้าราชการในกระทรวงศึกษาธิการ ผู้ไม่ประสงค์จะออกนาม ที่กรุณาให้เอกสารของทางราชการมาอ้างอิง และส่งข้อเขียนบางชิ้นมาให้

แต่เราจะไม่ต้องขอบคุณตัวเอง คือศิษย์เก่า, และนิสิตนักศึกษาปัจจุบัน ที่ยังคงยืนยันว่า "ล้าแห่งธรรมจักรจะต้องหมุนต่อไป"

นิสิต นักศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา

1 มีนาคม 2516

สารบัญเรื่อง

	หน้า
ประวัติ และ ความเป็นมาของวิทยาลัยวิชาการศึกษา	1
เหตุผลในการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย	3
คำชี้แจงข้อสงสัย	6
การดำเนินการ ฯ	10
ข้อเท็จจริงบางประการ	16
เรื่องทีมนิสิตนักศึกษาเห็นว่าไม่ยุติธรรม	21
เอกสารต่อท้ายหมายเลข 1	23
เอกสารต่อท้ายหมายเลข 2	27
เอกสารต่อท้ายหมายเลข 3	29
เอกสารต่อท้ายหมายเลข 4	30
ไม่รู้จะให้ชื่อเรื่องนี้ว่าอย่างไรดี?	32
โรงเรียนหรือช่องใจ	38
กึกกฤษฎี ปราโมช.... ตอบ	40
เราจะคิดถึงการพัฒนาเศรษฐกิจ ฯ	43
ลำดับเรื่องการยกฐานะวิทยาลัย ฯ	47
วิธีปราบคอมมิวนิสต์	54
โครงการมหาวิทยาลัยโดยสังเขป	56
มองวศ. ในมุมกว้าง	67

เงาในประวัติศาสตร์

คูชีซากกรุงเก่าที่เราเห็น
เหมือนแผลเป็นประจักษ์ในการศึก
เหมือนหนามเหน็บเจ็บย่ำในสำนัก
คิดให้ลึกแล้วจะเห็นความเป็นมา

มุ่งลงป่าจ้วมววน่านเจ้าแตก
เราย้ายแยกวุ่นวายหลายสาขา
สุโขทัยแล้วมาสุคตอยุธยา
เราเสียท่าถูกรุกไล่ทุกที

ถึง พ.ศ. สองพันสามร้อยสิบ
พม่าริบกวาดค้อนเราซอนหนี
พระเจ้าตากต่อสู้กับบุรี
จนบัดนี้คงตัวได้ชั่วคราว

เหมือนเสมอกันที่ศึกชีวิต
กลับแพ้ศึกเศรษฐกิจคนต่างตัว
เราอ่อนแอแพ้มาระยะยาว
เมืองไม่แตกก็เหมือนร้าวทุกเข้าเย็น

ศึกเศรษฐกิจเป็นศึกที่ลึกซึ้ง
จะใครสักคนหนึ่งนึกมองเห็น
เราเป็นหนี้เกินส่วนที่ควรเป็น
คนแปดสิบบเปอร์เซ็นต์ยากจนแจ

โอ้วว่าเมืองรุ่งอย่างกรุงเทพ ฯ
ต้องอึกเสบโดยที่ไม่มีแผล
เมืองแข็งแรงถาวรคนอ่อนแอ
ใครจะแก้บ่คเบาหรือเปล่าตาย

มาเห็นซากอัยุทธยาพม่าสับ
ล้มตายกลับคืนขวัญมิทันสาย
แต่กรุงเทพ ฯ ครึกครื้นจะยืนตาย
หรือกลับร้ายกลายเป็นดี

นึกประวัติ ฯ ยุคกลางของอังกฤษ
ก็เห็นทิศไทยจะคว้างไปทางไหน
ไทยยากจนก็เหมือนที่ไม่มีไทย
นึกต่อไป.....กลัวเงาของเราเอง

สถานการณ์แท้จริงในวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ก. ประวัติ และ ความเป็นมาของวิทยาลัยวิชาการศึกษา

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. 2497 โดยขยายหลักสูตรเดิมของโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ประสานมิตร (ป.ป. 3 ปี ป.ม. 2 ปี) ออกไปอีก 2 ปี และให้ปริญญา และต่อมาได้ตัดหลักสูตร ป.ป. ออก จึงเหลือเป็นหลักสูตร 4 ปี โดยรับผู้ที่สำเร็จหลักสูตร ป.กศ. ตัน เข้าเรียนปีที่ 1 และ ป.กศ. สูง เข้าเรียนในชั้นปีที่ 3 และรับจาก มศ. 5 (โดยสภาการศึกษาดำเนินการเหมือนมหาวิทยาลัยอื่น) ปัจจุบันเปิดทำการสอน 3 โปรแกรมด้วยกัน คือ

- 1) หลักสูตรปริญญาตรี (กศ.บ.)
- 2) ประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะ (1 ปี ต่อจาก กศ.บ.)
- 3) ปริญญาโท (2 ปี ต่อจาก กศ.บ.)

(ป.กศ. ตัน และ ป.กศ. สูง คือประกาศนียบัตรการศึกษาระดับต้นและระดับสูง ซึ่งเรียนจากวิทยาลัยครู ต่างๆ เช่น วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จฯ, วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, วิทยาลัยครูจันทร์เกษม, วิทยาลัยครูอุบล วิทยาลัยครูสกลนคร เป็นต้น ซึ่งวิทยาลัยครูเหล่านี้มิได้สอนถึงระดับปริญญา วิทยาลัยครูเหล่านี้มีจำนวนประมาณ 30 แห่ง ทั่วประเทศ)

เมื่อวิทยาลัยวิชาการศึกษาเริ่มตั้งใหม่ๆ ก็ประสบปัญหาการขาดแคลนครู อาจารย์ ต่อมาจึงได้รับความช่วยเหลือจากสัญญาอินเตียนา โดย

ส่งครูอาจารย์ไปศึกษาต่อในแขนงวิชาต่าง ๆ. สัญญาสิ้นสุดลงเมื่อปี พ.ศ. 2505 ขณะนั้น วิทยาลัยจึงมีอาจารย์อย่างพร้อมเพรียง และได้ขยายสาขาออกไปตามจังหวัดต่าง ๆ ปัจจุบันมี 7 สาขาด้วยกัน คือ ปทุมวัน, บางแสน, พิษณุโลก, มหาสารคาม, สงขลา, พระนคร และ พลศึกษา มี วศ. ประสานมิตร เป็นศูนย์กลาง

การที่วิทยาลัยวิชาการศึกษจะเป็นมหาวิทยาลัยนั้น มิใช่ของใหม่และเรื่องใหม่แต่อย่างใด เป็นเรื่องที่ปฏิบัติกันอยู่แล้วโดยทั่วไป ตามคตินิยมของการสร้างมหาวิทยาลัยที่เริ่มต้นจาก วิทยาลัยเดี๋ยวก่อน ต่อไปเมื่อเจริญเติบโตขึ้นก็ขยายกิจการออกไป เช่น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	มาจาก	โรงเรียนข้าราชการพลเรือน
มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์	,,	โรงเรียนราชแพทย์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	,,	โรงเรียนกฎหมาย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	,,	โรงเรียนบ่อไร่

เป็นต้น

ดังนั้น การที่วิทยาลัยวิชาการศึกษจะขยายตัวออกไปเป็น มหาวิทยาลัย จึงเป็นเรื่องธรรมดาที่เป็นไปตามลักษณะของความเจริญเติบโตของสถานศึกษา เดิมวิทยาลัยวิชาการศึกษก็สอนหนักแต่วิชาการศึกษแต่ วิชาเดียวจริง (75%) แต่ในปัจจุบันสอนวิชาการศึกษเพียง 25% วิชาทาง คำนวิชาการ (academic) 75%

ข. เหตุผลในการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย

1. มีความพร้อมที่จะเป็นมหาวิทยาลัย-วิทยาลัยวิชาการศึกษาเปิดทำการสอนระดับปริญญามาแล้วเป็นเวลาเกือบ 20 ปี ปัจจุบันมีสาขาต่างๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวม 8 แห่ง สามารถจะผลิตบัณฑิตทางการศึกษาได้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515-2519) ในขณะเดียวกันก็ผลิตบัณฑิตปริญญาโทสาขาต่างๆ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 และในปีการศึกษา 2517 วิทยาลัยวิชาการศึกษาจะเปิดสอนในระดับปริญญาเอกอีกด้วย วิทยาลัยวิชาการศึกษามีอุปกรณ์มีกำลังอาจารย์และอาคารสถานที่เพียงพอพร้อมที่จะเปิดสอนสาขาวิชาอื่นๆ ได้ในระหว่างที่ใช้แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 โดยไม่ต้องใช้งบประมาณเพิ่มขึ้น ปัจจุบันวิทยาลัยวิชาการศึกษามีคณะต่างๆ อยู่แล้ว 5 คณะ คือ

- สำนักงานอธิการวิทยาลัย
- คณะวิชาการศึกษา
- คณะวิชามนุษยธรรมศึกษาและสังคมศาสตร์
- คณะวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
- คณะวิชาวิจัยการศึกษา

คณะวิชาต่างๆ เหล่านี้ เปิดสอนวิชาเอก 16 วิชา เช่น เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สังคมศึกษา ฯลฯ

จะเห็นได้ว่าวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ทำหน้าที่เหมือนกับมหาวิทยาลัยอยู่แล้ว แต่เนื่องจาก พ.ร.บ. วิทยาลัยวิชาการศึกษากำหนดให้ผลิตบัณฑิตทางการศึกษาเพียงสาขาเดียวเท่านั้น จึงไม่สามารถผลิตบัณฑิตสาขาอื่น ๆ ได้ และถ้าวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย ก็พร้อมที่จะเปิดคณะต่างๆ ได้ถึง 6 คณะ คือ

- คณะศึกษาศาสตร์
- คณะมนุษยศาสตร์
- คณะสังคมศาสตร์
- คณะวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
- คณะพลศึกษา
- บัณฑิตวิทยาลัย

2. เพื่อความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ - การเป็นมหาวิทยาลัยย่อมทำให้มีความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการด้วยเหตุที่

- 2.1 สามารถมีบัณฑิตวิทยาลัยได้อย่างเป็นทางการ
- 2.2 ทำให้มีโอกาที่จะเปิดสอนวิชาการสาขาอื่นๆ ในระดับปริญญาตรี โท และเอก ได้
- 2.3 ทำให้อาจารย์ได้ใช้ความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาการต่างๆ ได้อย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง
- 2.4 ทำให้อาจารย์มีโอกาสพัฒนาวิชาการในสาขาของตน
- 2.5 นิสิตนักศึกษาในคณะวิชาการศึกษาที่เรียนวิชาการสาขาต่างๆ เป็นวิชาเอก วิชาโท จะได้รับประโยชน์ทางวิชาการมากขึ้น

- 2.6 นิสิตนักศึกษาในคณะวิชาการศึกษามีโอกาสเล่าเรียนและสร้างสรรค์กับนิสิตนักศึกษาและบุคคลในสาขาวิชาการอื่นๆ มากขึ้น ซึ่งจะทำให้ได้รับความคิดเห็นและประสบการณ์ในด้านวิชาการและในด้านสังคมกว้างขวางออกไป

3. เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ-การเป็นมหาวิทยาลัยจะทำให้ประเทศชาติได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจ กล่าวคือ

- 3.1 ทำให้สถานศึกษาแห่งนี้ซึ่งผลิตครูแต่เพียงอย่างเดียว สามารถผลิตบัณฑิตประเภทอื่นๆ ได้อีกด้วย เช่น นักวิทยาศาสตร์ นักอักษรศาสตร์ นักสังคมศาสตร์ ฯลฯ
- 3.2 ในระยะเริ่มแรกนอกจากสถานศึกษาแห่งนี้สามารถผลิตครูได้ตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 แล้ว ยังสามารถจะผลิตบัณฑิตประเภทอื่นๆ ได้อีกด้วย โดยไม่ต้องใช้จ่ายงบประมาณเพิ่มเติมแต่อย่างใด ซึ่งนับว่าเป็นกำไร และเป็นการประหยัดเงินของประเทศชาติ
- 3.3 เป็นการช่วยรัฐบาลแก้ปัญหาเรื่องนักเรียนไม่มีสถานที่เรียนในมหาวิทยาลัย โดยไม่ต้องใช้จ่ายงบประมาณเพื่อขยายหรือสร้างมหาวิทยาลัยชั้นใหม่
- 3.4 สาขาส่วนภูมิภาคของสถานศึกษาแห่งนี้จะช่วยให้นักเรียนต่างจังหวัดที่สามารถเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัย มีสถานที่เรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายของนักเรียนและเป็น

การลดปัญหาความแออัดยัดเยียดในกรุงเทพมหานครได้เป็น
อย่างมาก

4. เพื่อประโยชน์ทางการให้บริการแก่สังคม - การที่วิทยาลัยวิชาการ
ศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย จะทำให้ประเทศชาติโดยส่วนรวมได้รับประโยชน์
มากยิ่งขึ้น กล่าวคือ แทนที่จะรับใช้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการผลิตครู
แต่เพียงด้านเดียว ยังสามารถให้บริการแก่ประเทศชาติในด้านอื่น ๆ ได้อีก
ด้วย เช่น การผลิตนักวิชาการ และนักปฏิบัติการตามความต้องการของ
วงการธุรกิจ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม และการพัฒนาชุมชน

ค. คำชี้แจงข้อสงสัย

ตามเสียงที่วิพากษ์วิจารณ์กัน มีหลายคนเกรงว่า เมื่อเป็นมหา
วิทยาลัยแล้วจะเกิดผลเสียซึ่งล้วนแต่เป็นอคติทั้งสิ้น เป็นต้นว่า

1. “เป็นมหาวิทยาลัยแล้วจะไม่ผลิตครู”

คำกล่าวนี้จะเป็นจริงไปไม่ได้ เพราะมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งที่เริ่มต้น
จากวิทยาลัยเดียว เช่น แพทย์ศาสตร์ ธรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ ฯลฯ
ย่อมมีรากฐานและเอกลักษณ์ของตนเอง วิทยาลัยวิชาการศึกษาเริ่มต้น
มาจากโรงเรียนฝึกหัดครู เมื่อขยายงานออกไปมหาวิทยาลัยก็คงยังจะ
ต้องผลิตครูเป็นหลัก เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ดังกล่าว อนึ่ง
ในสหรัฐอเมริกา มหาวิทยาลัยที่เริ่มต้นจาก ร.ร. ฝึกหัดครู ในเวลาต่อมา

ก็ได้เปลี่ยนฐานะเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา ปัจจุบันนี้วิทยาลัยเหล่านั้นก็ได้เปลี่ยนฐานะเป็นมหาวิทยาลัยไปเกือบหมดแล้ว ดังที่ปรากฏในรัฐอิสลินอยส์ อินเดียนา มิชิแกน และรัฐอื่นๆ

2. “เป็นมหาวิทยาลัยแล้ว จะไม่รับผู้สำเร็จ ป.กศ. ต้น และ ป.กศ. สูง เข้าเรียนต่อ”

คำกล่าวนี้ก็เกินไปไม่ได้ เพราะไม่มีเหตุผลใดที่จะห้ามหรือสะกิดกัน ผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วน แต่ กรม กอง ต่าง ๆ จะส่งเข้าเรียนโดยไม่ต้องสอบอย่างแต่ก่อนไม่ได้ ทุกคนควรจะผ่านการสอบคัดเลือกเหมือนกัน ทั้งนี้เพื่อความยุติธรรมและเพื่อรักษาคุณภาพของบัณฑิต

3. “เป็นวิทยาลัย และ มหาวิทยาลัย ก็เหมือนกัน”

คำกล่าวนี้ไม่ตรงกับความจริงในเรื่องของการอุดมศึกษา เพราะ “วิทยาลัย” และ “มหาวิทยาลัย” แตกต่างกันมาก ทั้งในด้านโครงสร้าง ขอบข่าย และหน้าที่ กล่าวคือ

- 3.1 วิทยาลัย หมายถึง กลุ่มอาชีพพวกเดียวกัน และมีอยู่เพียงสาขาวิชาเดียวกัน และมีอยู่เพียงสาขาวิชาเดียว อาจจะเป็นวิทยาลัยอิสระ สอนวิชาชีพสาขาเดียว เช่น วิทยาลัยวิชาการศึกษา หรือ เป็นคณะหนึ่งของมหาวิทยาลัย
- 3.2 มหาวิทยาลัย หมายถึง หลายๆ วิทยาลัยมารวมกัน (อย่างน้อยต้องมีตั้งแต่ 2 วิทยาลัย หรือ 2 คณะขึ้นไป) โดยปกติแล้วมหาวิทยาลัยจะมีคณะวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะ

มนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ เป็นพื้นฐานในระดับปริญญาตรี ในระดับสูงขึ้นไปก็เป็นบัณฑิตวิทยาลัย และวิทยาลัยวิชาชีพ แขนงต่างๆ (โปรดดูแผนผังโครงสร้างในโครงการมหาวิทยาลัยที่เสนอมาน)

- 3.3 มหาวิทยาลัยทำหน้าที่ด้านวิชาการและบริการได้กว้างขวางกว่าวิทยาลัย นอกจากนี้ยังปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงกว่า และประหยัดกว่า

4. “เป็นมหาวิทยาลัยแล้วมันปัญหาว่า จะสังกัดที่ใด”

ตามมติของคณะกรรมการที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษาของคณะปฏิวัติ (นายระบิล สิตสุวรรณ เป็นประธาน) ข้อ 1. ว่า “เป็นมหาวิทยาลัยแล้วควรให้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยไม่มีกำหนดเวลา เพื่อเป็นกำลังในการผลิตครูปริญญา.....” ก็เป็นความเห็นที่มีเหตุผล แต่ถ้าหากจะพิจารณาในด้านการประสานงานของมหาวิทยาลัยแล้ว มหาวิทยาลัยควรจะรวมอยู่เป็นกลุ่มเดียวกัน มิฉะนั้น รัฐคงจะไม่จัดตั้งทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐขึ้น มหาวิทยาลัยต่างๆ คงจะแยกไปสังกัดตามกระทรวงที่เกี่ยวข้องดังที่เคยปฏิบัติมาแต่ก่อน หากเป็นมหาวิทยาลัยแล้วสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ก็จะเป็นการ “ถอยหลังเข้าคลอง” อันที่จริงแล้ว สถานศึกษาที่ให้ปริญญาทุกประเภท และทุกระดับ ควรจะอยู่ภายใต้หน่วยประสานงานเดียวกันจึงจะชอบด้วยเหตุผลและหลักการ

5. บางคนเกรงว่า “วิทยาลัยทั้ง ๘ แห่งจะกลายเป็น ๘ มหาวิทยาลัย”

เรื่องนี้ตามมติ ข้อ 2. ของคณะกรรมการที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายฯ กล่าวไว้ว่า “ควรรวมวิทยาลัยวิชาการศึกษาทุกแห่งเป็นมหาวิทยาลัยเดียว โดยให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร เป็นสำนักงานกลาง วิทยาลัยวิชาการศึกษาส่วนภูมิภาคเป็นสาขา”

การที่ มหาวิทยาลัยมีสาขา ไม่ใช่ของใหม่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ก็ทำอยู่แล้ว ในต่างประเทศ โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา ก็ทำกันอยู่ในรัฐต่าง ๆ ทั่วไป การที่มหาวิทยาลัยจะมีสาขาอยู่ตามภาคต่าง ๆ หลายแห่งจะเป็นประโยชน์ ในการให้คนในภาคนั้น ๆ ได้เข้าเรียนในท้องถิ่นของตนโดยไม่ต้องเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ

6. บางคนกล่าวว่า “การเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา และมีฐานะเป็นกรมเท่ากับเป็นมหาวิทยาลัยแล้ว”

การเป็นกรมและการเป็นมหาวิทยาลัย แม้จะมีฐานะทางราชการเท่ากันแต่ลักษณะงานไม่เหมือนกัน การมีฐานะเป็นกรมนั้นก็เพียงเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการ ส่วนการเป็นมหาวิทยาลัย เป็นการปรับปรุงทั้งงานบริหารและงานขยายงานทางวิชาการควบคู่กันไป โดยสามารถเปิดสอนในสาขาวิชาอื่น ๆ มิใช่เพียงแต่ผลิตบัณฑิตทางการศึกษาอย่างที่ทำอยู่ในขณะนี้เท่านั้น

0713

เอกสาร มศว.

7. “เป็นมหาวิทยาลัยแล้วจะดึงเอานักเรียนส่วนภูมิภาคเข้ามา ในกรุงเทพฯ”

เรื่องนี้ยังไม่มีทางที่จะเป็นไปได้ เพราะวิทยาลัยวิชาการศึกษา มีสาขาต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาคอยู่แล้วทุกภาค เช่นวิทยาลัยการศึกษามหาสารคาม วิทยาลัยวิชาการศึกษาสงขลา วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก และวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน เมื่อเป็นมหาวิทยาลัยขึ้นจะทำให้นิสิตนักศึกษาในภาคนั้นได้มีโอกาสเข้าศึกษาในท้องถิ่นของตนมากขึ้นกว่าปัจจุบัน ซึ่งวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคเหล่านี้จะรับนิสิตนักศึกษาของภาคนั้น ๆ

ง. การดำเนินการเพื่อยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย

เรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย มิใช่เป็นเรื่องใหม่เพิ่งเกิดขึ้นเมื่อนิสิต นักศึกษาเดินขบวน (เมื่อ 29 ก.ย. 2515) ดังที่หลายคนเข้าใจแต่เป็นเรื่องที่ดำเนินติดต่อกันมาก่อนหน้านั้นเป็นเวลา 4 ปี เพื่อที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงจึงขอนำเรื่องนี้มาลำดับเหตุการณ์ไว้ดังต่อไปนี้

ก. ก่อนการปฏิวัติ 17 พฤศจิกายน 2514

การเคลื่อนไหวในการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้เริ่มมาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2511 กระทรวงศึกษาธิการ ดำริที่จะยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย โดยให้ทางวิทยาลัยจัดดำเนินงานเสนอ

โครงการขึ้นไปยังกระทรวง แต่การดำเนินงานในระยะแรก ๆ นี้ เป็นการดำเนินงานไปอย่างไม่เป็นทางการ จนกระทั่งมาถึงปี 2513 ทางวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประกอบด้วยคณะอาจารย์และนิสิตนักศึกษาก็ได้ดำเนินการขอยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย ตามระเบียบแบบแผนของทางราชการมาเรื่อยจนกระทั่งปัจจุบัน ดังนี้

(1) พ.ศ. 2513

กัณยาน มติสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาให้ยกฐานะวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัย

ตามรายงานการประชุมสภาวิทยาลัย ครั้งที่ 3/2513 ลงวันที่ 28 กัณยาน 2513 มีใจความว่า “ที่ประชุมมีมติให้ยกฐานะวิทยาลัยขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ให้มีฐานะเป็นกรม สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ”

ตุลาคม นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ (สมัย ฯพณฯ สุกิจ) เห็นชอบ ให้ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

ตามเอกสารหนังสือที่ ศธ. 0301/09005 ลงวันที่ 12 ตุลาคม 2513 จาก ฯพณฯ ร.มต. ศึกษาธิการ ถึงประธานกรรมการบริหารสภาการศึกษา

“.....กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรที่จะยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย เพราะความจริงก็เป็นเช่นนั้นอยู่แล้วแต่เดิม และเห็นสมควรที่จะให้มีฐานะเป็นกรม สังกัดกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

สำหรับชื่อของมหาวิทยาลัยนั้น กระทรวงศึกษาธิการจะได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานต่อไป..... ..”

(2) พ.ศ. 2514

มกราคม นโยบายของรัฐบาล (ฯพณฯ จอมพลถนอม เป็นนายกรัฐมนตรี) ในการส่งเสริมอาชีพครู โดยจะตรา พ.ร.บ. ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นมหาวิทยาลัย

ตัดตอนจากคำปราศรัยของ ฯพณฯ จอมพลถนอม ในงานวันครูครั้งที่ 15 เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2514

“.....นอกจากนี้จะได้ตราพระราชบัญญัติยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้ฐานะของครูก้าวหน้าไม่น้อยหน้าอาชีพอื่น ๆ.....”

เมษายน มติของสภาการศึกษา เห็นชอบในหลักการที่ให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

ตัดจากหนังสือที่ สร. 1402 (7)/1859 ลงวันที่ 16 เมษายน 2514 ถึงอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

“.....บัดนี้คณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ 9/2514 ได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับยกฐานะของวิทยาลัย ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยโดยมีฐานะเป็นกรม สังกัดในกระทรวงศึกษาธิการแล้ว.....”

ตุลาคม ความเห็นเรื่องการใช้คำนำหน้าชื่อของมหาวิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย

รมต. ศึกษาธิการ ตอบเรื่องนี้ ตามหนังสือที่ ศธ. 0301/18908 ลงวันที่ 20 ตุลาคม 2514 มีความว่า

“การยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษา สมควรจะยกขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยแต่อย่างเดียวก่อนจะทำให้เป็นสถาบันก็จะเป็นการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ขณะนี้วิทยาลัยวิชาศึกษามีสถาบันการค้นคว้าวิจัยร่วมกับวิทยาลัยวิชาการศึกษา และสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ก็กำลังจะไปตั้งร่วมกับวิทยาลัยอื่น”

หลังจากนี้ เรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยก็เข้าระเบียบวาระที่ประชุมคณะรัฐมนตรี แต่ยังไม่ได้มีการพิจารณากัน ต่อมาก็เกิดการปฏิวัติขึ้น เรื่องการยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษาจึงต้องหยุดชะงักไปในระยะนั้น

บ. การดำเนินการหลังการปฏิวัติ 17 พฤศจิกายน 2515

เมื่อเกิดการปฏิวัติขึ้น ทางคณาจารย์และนิสิตไม่ได้นั่งนอนใจในเรื่องนี้ ได้ติดตามเรื่องอยู่ตลอดเวลา แต่เรื่องก็เงียบหายไปเพราะสาเหตุอันใดไม่แจ้งชัด

เบืองหลังการที่นิสิตนักศึกษาขอเข้าพบ ฯพณฯ หัวหน้าคณะปฏิวัติ (เมื่อ 29 ก.ย. 2515)

เรื่องก็ยังคงเงียบหายไป จนถึงวันที่ 21 กันยายน 2515 ได้มีข่าวแพร่ออกมาเกี่ยวกับการปรับปรุงส่วนราชการที่คณะปฏิวัติจะประกาศใช้ว่า

วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้มี ฐานะลดลงมาเป็นแต่เพียงกอง สังกัดกรม ๆ หนึ่ง ในวันเดียวกันนั้น พวกนิสิตนักศึกษาได้ส่งผู้แทนขอเข้าพบ ฯพณฯ หัวหน้าคณะปฏิวัติเพื่อขอทราบเหตุผลในเรื่องนี้

ต่อมาในวันที่ 28 กันยายน 2515 ทางคณะปฏิวัติได้ขอให้ อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษาไปชี้แจง อันมีผลให้คณะปฏิวัติพิจารณา เปลี่ยนฐานะจาก กอง ให้เป็นกรม แต่ยังคงอยู่ในสภาพวิทยาลัยวิชา การศึกษา เหมือนเดิม

วันที่ 29 กันยายน 2515 นิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา 8 แห่ง เป็นจำนวนรวมหมื่นคนได้พากันไปขอเข้าพบ ฯพณฯ หัวหน้าคณะ-ปฏิวัติ เพื่อขอร้องให้พิจารณาเรื่องนี้ต่อจากที่รัฐบาลชุดก่อนทำค้างไว้

พันโท ณรงค์ กิตติขจร ในฐานะผู้แทนคณะปฏิวัติได้มาชี้แจง และขอให้ทางวิทยาลัยวิชาการศึกษาทำโครงการมหาวิทยาลัยอย่างละเอียด เสนอขึ้นมาใหม่ เพื่อพิจารณาต่อไป โดยเสนอผ่านทางกระทรวงศึกษา-ธิการ

ทางวิทยาลัยวิชาการศึกษาทำ โครงการมหาวิทยาลัยเสร็จเรียบร้อย แล้ว เสนอขึ้นไปเมื่อ 6 ต.ค. สภาวิทยาลัยได้พิจารณาและอนุมัติตาม รายงานการประชุมสภาวิทยาลัย ครั้งที่ 3/2515 ลงวันที่ 6 ตุลาคม 2515 และในวันที่ 10 ตุลาคม 2515 ได้มีการพิจารณาเรื่องนี้อีกใน ที่ประชุมอธิบดีของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งอธิการวิทยาลัยได้เข้า ประชุมด้วย เห็นด้วยกับโครงการที่เสนอมานี้ และต่อมากระทรวง ศึกษาฯ แจ้งว่าได้ส่งเรื่องนี้ ไปยังคณะปฏิวัติแล้วตั้งแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2515 นี้เองแต่เรื่องก็เงียบหายไปอีก

ในที่สุดผู้แทนนิสิตและนักศึกษาไปตามเรื่อง เจ้าหน้าที่ฝ่ายอำนวยการศึกษาและสาธารณสุข **แจ้งว่า เข้าใจผิด** นี้กว่าเป็นเรื่องเดียวกับร่างประกาศให้วิทยาลัยเป็นสถาบันของกระทรวงศึกษาธิการ จึงมิได้เสนอโครงการมหาวิทยาลัยที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาร่างขึ้นเสนอที่ประชุม คงเสนอแต่ร่างประกาศให้เป็นสถาบันของกระทรวงศึกษาธิการแต่อย่างเดียว

ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ เจ้าหน้าที่ฝ่ายอำนวยการศึกษาและสาธารณสุข จึงเพิ่มนำโครงการ ที่วิทยาลัยร่างขึ้นนั้น เสนอกรรมการที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษา โดยมีนายระบิล สีสวรรณ เป็นประธาน คณะกรรมการนี้ ได้มีมติเป็น 2 ข้อ คือ

(1) เห็นด้วยในการที่จะให้วิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นมหาวิทยาลัย และควรให้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

(2) ควรรวมวิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้ง 8 แห่ง เป็นมหาวิทยาลัยเดียว โดยมี วศ. ประธานมิตร เป็นศูนย์กลาง

เรื่องนี้พิจารณาเสร็จเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2515 (ก่อนจัดตั้งรัฐบาลชุดปัจจุบันเพียงไม่กี่วัน)

เนื่องจากจะมีการจัดตั้งคณะรัฐบาลใหม่ขึ้น ที่ประชุมสภาบริหาร คณะปฏิวัติจึงให้รอนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป (ตามหนังสือที่ ปชส 1759/2515 ลงวันที่ 12 ธันวาคม 2515)

เรื่องการจะให้เป็นสถาบัน

ส่วนเรื่องประกาศของกระทรวงศึกษาธิการที่จะให้วิทยาลัยเป็นสถาบันนั้น ฝ่ายอำนวยการศึกษาและสาธารณสุขได้ขอถอนเรื่องคืน ในการประชุมสภาบริหารของคณะปฏิวัติ เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2515 (ตามหนังสือฝ่ายอำนวยการศึกษาและสาธารณสุข ฝศส 002/992 ลงวันที่ 31 ธันวาคม 2515)

ต่อมาในวันที่ 10 มกราคม 2516 กระทรวงศึกษาธิการประกาศชี้แจงนโยบายไม่เปลี่ยนแปลงฐานะของวิทยาลัย จึงเป็นการขัดแย้งกับเจตนารมณ์ของคณะปฏิวัติ ตลอดจนมติของฝ่ายอำนวยการศึกษาและสาธารณสุข และของกระทรวงศึกษาฯ แต่เดิมา เรื่องราวทั้งหมดนี้ได้ดำเนินมาเป็นเวลารวมทั้งสิ้น 5 ปี

จ. ข้อเท็จจริงบางประการ

สถานอุดมศึกษาแห่งแรกในรัชกาลปัจจุบัน

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2497 นับเป็นปีที่ 9 ในรัชกาลปัจจุบัน จึงเป็นสถานอุดมศึกษาที่ประสพปริญญาแห่งแรกในรัชกาลปัจจุบันด้วย อันนับว่าเป็นสิริมงคลและเป็นทีภาคภูมิใจของนิสิตนักศึกษาภาคณาจารย์และศิษย์เก่าโดยทั่วกัน

คณะวิชาและหน่วยงานพิเศษในปัจจุบัน

- 1.1 สำนักอธิการ
- 1.2 คณะวิชาการศึกษา
- 1.3 คณะวิชาวิจัยการศึกษา
- 1.4 คณะวิชามนุษยธรรมศึกษาและสังคมศาสตร์
- 1.5 คณะวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
- 1.6 สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา (เทียบเท่าสถาบัน)
- 1.7 สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าวิจัย
- 1.8 โรงเรียนสาธิต 4 แห่ง
- 1.9 ศูนย์โภชนาการ (เทียบเท่าสถาบัน)

2. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว (ถึง พ.ศ. 2514)

2.1	ระดับปริญญาตรี และปริญญาโท	33,005	คน
2.2	รับการศึกษาอบรมพิเศษ	3,438	คน
	รวมผู้ได้รับการศึกษาไปแล้ว	<u>26,443</u>	คน

3. นิสิตนักศึกษาและนักเรียนปัจจุบัน

3.1	นิสิตและนักศึกษา	15,005	คน
3.2	นักเรียนสาธิต	3,451	คน
	รวมนิสิตนักศึกษาและนักเรียนปัจจุบัน	<u>18,556</u>	คน

4. คณาจารย์ในปัจจุบัน

4.1	อาจารย์ปริญญาเอก	43	คน
4.2	อาจารย์ปริญญาโท	404	คน
4.3	อาจารย์ปริญญาตรี	396	คน
4.4	ครูวุฒิในโรงเรียนสาธิต	38	คน
	รวมคณาจารย์ในปัจจุบัน	<u>881</u>	<u>คน</u>

5. หลักฐานทางวัตถุ

5.1	ที่ดินทั้งหมด (พ.ศ. 2515)	1,649	ไร่
5.2	อาคารเรียน	37	หลัง
5.3	ห้องเรียน	309	ห้อง
5.4	ห้องปฏิบัติการ	45	ห้อง
5.5	ห้องวิจัย	8	ห้อง
5.6	ห้องสมุด	11,081	ตารางเมตร
5.7	หอประชุม	5,910	ตารางเมตร
5.8	บ้านพักอาจารย์	193	หลัง
5.9	หอพักนิสิต	37	หลัง
5.10	หอพักจุนิสิต	2,900	คน

6. ผลดีของการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย

ตามหลักฐานที่สภาวิทยาลัย, กระทรวงศึกษาธิการ, สภาการศึกษาแห่งชาติ, และฝ่ายการศึกษาของคณะปฏิวัติได้พิจารณาเห็นชอบ จะมีผลดีแก่ประเทศชาติดังนี้

6.1 ผลิตรูปริยญาได้เต็มตามแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 3 (พ.ศ. 2515-2519) และยังมีเหลือสำรองและเผื่อแก่โรงเรียนราษฎร์หรือสถานศึกษาระดับวิทยาลัยของเอกชนด้วย คือ

6.2 ปี พ.ศ. 2516 จะมีนิสิตนักศึกษาดังต่อไปนี้

6.2.1	ทางการศึกษาจากนิสิต	6,245 คน
6.2.2	ทางการศึกษาจากนักศึกษา	8,060 คน
6.2.3	ทางมนุษยศาสตร์	220 คน
6.2.4	ทางสังคมศาสตร์	100 คน
6.2.5	ทางวิทยาศาสตร์	220 คน
6.2.6	ทางพลศึกษา	300 คน
6.2.7	ปริญญาโท	510 คน

รวมปี 2516 จำนวน 15,695 คน

6.3 ขยายตัวไปตามโครงการ 4 ปีแรก ถึงปี พ.ศ. 2519 จะมีนิสิตนักศึกษาดังต่อไปนี้

6.3.1	บัณฑิตทางการศึกษาจากนิสิต	8,355 คน
6.3.2	บัณฑิตทางการศึกษาจากนักศึกษา	11,060 คน
6.3.3	บัณฑิตทางมนุษยศาสตร์	370 คน
6.3.4	บัณฑิตทางสังคมศาสตร์	175 คน
6.3.5	บัณฑิตทางวิทยาศาสตร์	550 คน
6.3.6	บัณฑิตทางพลศึกษา	300 คน
6.3.7	ปริญญาโท	690 คน
6.3.8	ปริญญาเอก	50 คน

รวมปี 2519 จำนวน 21,550 คน

7. ความเห็นของหนังสือพิมพ์

ให้ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช นักหนังสือพิมพ์ (และสมาชิกสภานิติบัญญัติในปัจจุบัน) เขียนไว้ใน น.ส.พ. สยามรัฐ ฉบับวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2515 ว่า

1. ผมขอแสดงความเห็นไว้ในที่นี้เลยว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษาต่าง ๆ นั้น มีคณาจารย์ซึ่งมีคุณวุฒิสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ อยู่เป็นจำนวนมากกว่าในมหาวิทยาลัยที่มีอยู่แล้วบางมหาวิทยาลัยเสียอีก แต่คณาจารย์ในวิทยาลัยวิชาการศึกษา นั้น มิได้สอนวิชาที่ตนเชี่ยวชาญได้เต็มที่ เนื่องจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา มีวัตถุประสงค์ที่จะผลิตครูอาจารย์แต่อย่างเดียว วิชาชั้นสูงต่าง ๆ ที่มีอยู่ในคณาจารย์ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา นั้น ส่วนใหญ่จึงถูกจำกัดเอาไว้ มิให้สอนเต็มที่ เพราะไม่อยู่ในหลักสูตรบ้าง และด้วยเหตุอื่น ๆ อีกหลายประการ เพราะฉะนั้นถ้าจะคำนึงถึงทางด้านคณาจารย์แล้ว ก็ควรจะได้ตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้น เป็นมหาวิทยาลัยให้มีหลายคณะและให้มีวัตถุประสงค์ที่จะผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาอื่น ๆ นอกจากครู เป็นบัณฑิตทางวิทยาศาสตร์ ทางวิศวกรรมศาสตร์ ทางอักษรศาสตร์ ทางสังคมศาสตร์ และภาษาศาสตร์ ซึ่งมีอาจารย์ที่สอนได้อยู่พร้อมแล้ว ไม่ต้องไปหามาจากที่อื่นอีก ปัญหาที่ยังเหลืออยู่คือ เรื่องสถานที่ที่จำจะต้องขยายออกไป และอุปสรรคในการศึกษาซึ่งผมเห็นว่า ถ้าค่อยทำค่อยไปก็จะหาได้ไม่ยากนัก และภายในเวลาอันไม่นานนัก ถ้าหากว่าเรายอมรับหลักการในการตั้งเป็นมหาวิทยาลัยเสียก่อน



จ. เรื่องที่นิสิตนักศึกษาเห็นว่าไม่ยุติธรรม

1. การแก่งัดบิดเบือนสร้างความเข้าใจผิดให้แก่ประชาชน และสร้างทัศนคติที่ไม่ดีลงในชาติ คือเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย แต่เดิมมาก็เป็นเรื่องของสถาบันและบุคคลที่เป็นสถาบันดังต่อไปนี้ -

ก. สภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ให้ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา (ตามเอกสารอ้างอิงข้างต้น)

ข. กระทรวงศึกษาธิการ เห็นสมควรที่จะยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา (ตามเอกสารอ้างอิงข้างต้น)

ค. ฯพณฯ จอมพลถนอม กิตติขจร ในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ยืนยันว่าจะได้ตราพระราชบัญญัติยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นมหาวิทยาลัย (ตามเอกสารต่อท้ายหมายเลข 4)

ง. สภาการศึกษาแห่งชาติ ให้ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นมหาวิทยาลัย (ตามเอกสารอ้างอิงข้างต้น)

ซึ่งจะเห็นได้ชัดว่าการยกฐานะวิทยาลัยการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย เป็นเรื่องการปฏิบัติราชการที่ก้าวไปข้างหน้าแล้วถอยกลับมาข้างหลัง แต่ข่าวทางราชการที่แถลงออกมาเป็นการแก่งัดบิดเบือน เพื่อให้ประชาชนเห็นว่า เป็นการมกใหญ่ใฝ่สูงของนิสิตนักศึกษาของวิทยาลัยวิชาการศึกษา อันนับว่าไม่เป็นการยุติธรรมอย่างยิ่ง

และที่สำคัญที่สุด คือเป็นการสร้างทัศนคติที่ไม่ดีลงในชาติ ทำให้เห็นว่าแนวปฏิบัติราชการเชื่อถือได้ยาก และคงจะเห็นว่าศีลธรรม

จรรยาเป็นเรื่องเพื่อตนของทางราชการเท่านั้น เป็นเหตุให้หมกมุ่น
สอนศีลธรรมจรรยา

2. แกล้งลดฐานะ วิทยาลัย วิชาการ ศึกษา ลง เป็นดั่ง ในกรม
การฝึกหัดครู เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2515 ครุฑนิสิตนักศึกษา
ชุมนุมโต้แย้ง จึงได้ยกฐานะขึ้นเป็นกรม เมื่อวันที่ 28 กันยายน
2515 (เวลาต่างกัน 7 วัน) ซึ่งนับว่าเป็นการจับเอาสถาบันครูเลื่อน
ลงและเลื่อนขึ้นเหมื่อนกับเป็นของเด็กเล่น

3. พลโทเฉลิมชัย จารุวัตร และพันเอกณรงค์ กิตติขจร
ในฐานะผู้แทนของคณะปฏิวัติ ให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาทำโครงการมหา
วิทยาลัย แต่เมื่อนำเข้าเสนอสภาราชการคณะปฏิวัติ แกล้งเอาประกาศ
ของนายปรามอภัย ไชยกิจ ซึ่งไม่เคยขออนุญาตวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เข้าเสนอแทน โดยอ้างว่าทางราชการเข้าใจผิด (ตามเอกสารต่อท้าย
หมายเลข 1) ซึ่งนับว่าเป็นการแกล้งบิดเบือนอย่างเห็นได้ชัด และเป็น
การปฏิบัติราชการฝ่าฝืนมติของฝ่ายอำนวยการศึกษาและสาธารณสุข (ผู้
ทำหน้าที่แทนรัฐมนตรี) จึงต้องถอนเรื่องกัน (ตามเอกสารต่อท้าย
เลข 3)

สิ่งที่นิสิตนักศึกษาต้องการ คือจากข้อเท็จจริงทั้ง 3 ประการ
เป็นการสร้างรูปร่างความไม่ยุติธรรมให้เด่นชัดขึ้น และปรากฏอยู่ใน
ทัศนคติของครู, ศิษย์เก่าและนิสิตนักศึกษาที่จะออกไปเป็นครูใน
อนาคต จึงน่าจะลบล้างทัศนคติอันนี้ออกไป โดยการปรองดองกัน
ด้วยสัจธรรมและศีลธรรมอันดีงาม



(เอกสารต่อท้ายหมายเลข 1)

ถ้วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ.....ฝศส.....

ที่.....วันที่.....20 พฤศจิกายน 2515.....

เรื่อง.....การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย.....

เสนอ อก.ฝศส.

เมื่อวันที่ 10 ต.ค. 15 ฝศส. ได้รับเรื่องจาก ศบ. 2 เรื่อง

1. ร่างประกาศคณะปฏิวัติว่าด้วยวิทยาลัยวิชาการศึกษา
2. การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

เรื่องทั้งสองนี้ ได้แนบมาด้วยกันและส่งมาพร้อมกัน

ในวันเดียวกัน ทำให้เข้าใจว่าเป็นเรื่องเดียวกัน จึงได้

ดำเนินการไปเฉพาะเรื่องที่ 1 (ซึ่งขณะนั้นได้นำกราบ

เรียน ฯพณฯ หน.ปว. ไปแล้วแต่ 13 พ.ย. 15)

แต่บัดนี้ นายกองการนิสิตนักศึกษา ได้มีหนังสือขอทราบผลการดำเนินการเรื่องที่ 2 จึงได้ตรวจค้นหาเรื่องเป็นการใหญ่ ปรากฏว่ารวมอยู่ด้วยกันกับเรื่องที่ 1 ดังกล่าวแล้ว จึงเห็นควรนำเสนอ ฯพณฯ ผอ.ฝศส. ทราบ และมีบัญชาให้ตอบนายกองการนิสิตนักศึกษา ว่าขณะนี้เรื่องนี้

กำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาดำเนินการเพื่อนำกราบเรียน ฯพณฯ หน.ปว. ต่อไป

(ยุทธ สุนทรสารทูล)

(ยุทธ สุนทรสารทูล)

ตามที่ ผช.ลก.ฝศ เสนอรวม 2 ประเด็น ผช ออก ฝศส/20 พย. 15

- 1) ศธ. เสนอเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย เสนอมา แต่ 10 ต.ค. 2515
- 2) นายกองคํารณิสตินักศึกษา วิทยาลัยการศึกษา ได้ติดตามเรื่องโดยมีหนังสือขอ ทราบผลการดำเนินการ ซึ่ง ผช.ลก.ฝศ. ได้ชี้แจงถึงเหตุที่ไม่ได้เสนอเรื่อง เนื่อง จากเข้าใจเป็นเรื่องเกี่ยวกับเรื่องเสนอร่างประกาศคณะปฏิวัติว่าด้วยให้วิทยาลัยวิชา การศึกษาเป็นสถาบันเช่นเดียวกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ซึ่งดำเนินการ ไปแล้ว ดังคำชี้แจงข้างต้น

โดยที่เรื่องนี้เป็นเรื่องที่นิสิต นักศึกษา เรียกร้องกันอยู่ จึงเสนอมาเพื่อพิจารณา ตามลำดับดังนี้

1. เรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย มีเรื่องเดิมทาง ผศ.ส ดังนี้

1.1 วุฒนา หน.ป่ว ได้บัญชาให้ ผศส. พิจารณาว่า ถ้าเรื่องเป็นมหาวิทยาลัย แล้วขึ้นสังกัดฝ่ายใด ซึ่ง ผศส. ประกอบความเห็น ปช. ฝ่ายอำนวยการ ได้เสนอ ความเห็นไปว่า ถ้ายกเป็นมหาวิทยาลัยแล้วควรให้ขึ้นสังกัด ศธ. เป็นกรณีพิเศษ ด้วยเหตุผลและความจำเป็น ดังนี้

1.1.1 ปัจจุบันวิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นขุมกำลังในด้านวิชาการของ กระทรวงศึกษาธิการ เช่น การอบรมเพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะครู นักวิชาการ กับ วิเคราะห์และวิจัยทางด้านวิชาการต่าง ๆ อาทิ การค้นคว้าเรื่องเด็ก การออกข้อสอบ การทดสอบ การวิจัยหลักสูตรต่าง ๆ การอบรมครู ประจำการ น. ถ้ายกฐานะ เป็นมหาวิทยาลัยแล้วให้ ไปสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีเช่นมหาวิทยาลัยอื่นแล้ว นโยบายหรือ แผนการผลิตครู

1.1.2 กระทรวงศึกษาธิการได้อาศัยวิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นพี่เลี้ยงใน การดำเนินการขยายและปรับปรุงครูทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น

1.1.3 จะได้คงระเบียบในการที่นิสิต นักศึกษาที่สำเร็จจากวิทยาลัยครูในระดับ ป.กศ.สูง ให้มีโอกาสได้เข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยนี้ เพราะขณะนี้วิทยาลัยครู

ต่าง ๆ ได้เรียนหลักสูตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษาอยู่แล้ว เพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะของครูให้สูงขึ้นและเป็นกำลังใจแก่นิสิต นักศึกษาที่จบจาก ป.ศ. สูง ที่มีโอกาสได้เรียนต่อถึงขั้นปริญญาต่อไป

สภาบริหาร ปว. ได้มีมติให้ รอกาการพิจารณาไว้ก่อน

1.2 เรื่องร่างประกาศคณะกรรมการให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นสถาบัน ซึ่ง ศธ. เสนอมาว่า โดยที่มีประกาศคณะกรรมการฉบับที่ 216 กำหนดให้วิทยาลัยวิชาการศึกษา มีฐานะเป็นกรมขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะปรับปรุง พ.ร.บ. วิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. 2497 เสียใหม่ เพื่อให้การบริหารวิทยาลัยได้สอดคล้องฐานะกรม และมีความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ โดยให้มีฐานะเป็นสถาบันเช่นเดียวกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ปช. ฝ่ายอำนวยการ ได้พิจารณาเห็นชอบด้วยและแก้ไขร่างประกาศคณะกรรมการ เสนอฯ พณฯ ผอ.ศตส. นำไปเรียนฯ พณฯ ทน.ปว. เมื่อ 13 พ.ย. 15

2. ข้อเสนอ ศธ. การยกฐานะวิทยาลัยการศึกษา ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ภายหลังที่นักศึกษาเดินขบวนเรียกร้อง ซึ่งสรุปข้อเสนอไว้ว่า โครงการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้น สภามหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้เห็นชอบด้วยในหลักการ ในระดับ ศธ. ได้นำเข้าหารือในที่ประชุมอธิบดีแล้ว มีความเห็น 3, ประการคือ

1. เรื่องการยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยจะเป็นการสมควรหรือไม่

2. ถ้าวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยใหม่นี้ควรจะสังกัดอยู่ที่ใด

3. เรื่องความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ โครงการซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดตั้ง คณะวิชาเพิ่มขึ้นภายในช่วงระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2515-2519) สำหรับประเด็นทั้งสามนี้ที่ประชุมอธิบดี ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า

1. ประเด็นที่ 1 และประเด็นที่ 2 เป็นเรื่องนโยบายที่จะต้องตัดสินใจในระดับเหนือกว่ากระทรวงศึกษาธิการ

2. ประเด็นที่ 3 ในเรื่องโครงการนั้นมีข้อสังเกตว่าระยะเวลาของโครงการที่จัดทำเสนอมานั้นค่อนข้างสั้น คืออยู่ในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2515-2519 ซึ่งในทางปฏิบัติจริง ๆ เมื่อคำนึงถึงระยะของงบประมาณ ตลอดจนกำหนดเวลาจัด

ทำคำของบประมาณ ประจำปีแล้ว โครงการนี้ก็อาจจะเหลือช่วงระยะเวลาที่จะดำเนินงานเพียง 2-3 ปีเท่านั้น ทำให้การพิจารณาผลได้ผลเสียของโครงการอยู่ในวงจำกัด

ศธ. เสนอว่า เรื่องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นเรื่องการขยายผลผลิตกำลังคน ในระดับสูงนอกเหนือจากการผลิตครูปริญญาเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการหลายฝ่าย ที่ประชุมอธิบดี ศธ. เสนอความเห็นว่าการส่งเรื่องให้คณะ ปช. ฝ่ายนโยบายแผนงานศึกษา ศส. ซึ่งมี ผศ. ชุตินันท์ มีข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ในส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมอยู่ด้วย

ข้อเสนอ

- 1) เรื่องยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย โดยที่เรื่องนี้มาเสียเวลาเนื่องจากการเข้าใจผิดของเจ้าหน้าที่เสีย และเป็นเรื่องที่น่าสนใจนักศึกษาเรียกร้องเร่งรัดอยู่ แต่ก็ควรได้มีการพิจารณาโดยรอบคอบ จึงเห็นควร
 - ก) ส่งเรื่องให้ ปช. ฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษา ซึ่งมีนายระบิล สิตสุวรรณ เป็นประธาน ได้พิจารณาเสนอความเห็นภายใน 7 วัน หรือ
 - ข) ข้อปัญหาในเรื่องนี้ได้มีการพิจารณาก่อนแล้ว จึงอย่าท้อนโยบาย สมควรเสนอ ข.พ.ท. ทน.ปว. เพื่อพิจารณามีปัญหา
- 2) สำหรับที่นายกองัดการนิสิตขอทราบผลนั้น ควรรอเมื่อ ข.พ.ท. ผอ.ศส. บัญชาแล้ว จึงควรตอบไปตามเสนอ

พ.ต.อ. (ชื่อลายเซ็นอ่านไม่ออก)

รอง ลก. ผศส.

20 พ.ย. 2515 -

ถ้วนมาก

จัดการตามเสนอในข้อ ก.

พล.ต.อ. ป. รุจิรวงศ์

ผอ. ศส.

20 พ.ย. 2515

(เอกสารต่อท้ายหมายเลข 2)



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษា

ที่ 16 วันที่ 28 พฤศจิกายน 2515

เรื่อง การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

ขอประธานเสนอ ฯ พณ ฯ ผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยการศึกษา และ
สาธารณสุข

ตามที่ได้ส่งเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย
ไปให้พิจารณา นั้น คณะที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษาได้
พิจารณาแล้ว มีความเห็นพ้องกับความเห็นของ ฯพณฯ ที่เสนอต่อ ฯพณฯ
หัวหน้าคณะปฏิบัติ ที่เห็นควรยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิท-
ทยาลัย และมีความเห็นเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

1. เมื่อยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหา
วิทยาลัยแล้ว ควรให้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยไม่
มีกำหนดเวลา เพื่อให้เป็นกำลังในการผลิตครูระดับ
ปริญญาสนองความต้องการในการจัดการศึกษาของกระ-
ทรวงศึกษาธิการ

2. การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย ควรรวมวิทยาลัยวิชาการศึกษาทุกแห่ง เป็นมหาวิทยาลัยเดียว โดยให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร เป็นสำนักงานกลาง วิทยาลัยวิชาการศึกษาในส่วนภูมิภาค เป็นสาขา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา (ได้แนบเรื่องเดิมคืนมาด้วยแล้ว)

ระบิล

(นายระบิล สีตสุวรรณ)

ประธานคณะที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษา

28 พ.ย. 15



ด่วนมาก

ที่ ผศ. 002/992

สำนักงานเลขาธิการฝ่ายอำนวยการศึกษาและสาธารณสุข
กองบัญชาการคณะปฏิวัติ

31 ธันวาคม 2515

เรื่อง ร่างประกาศของคณะปฏิวัติว่าด้วยวิทยาลัยวิชาการศึกษา

เรียน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

อ้างถึง บันทึกสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 10 ตุลาคม 2515

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างประกาศของคณะปฏิวัติ 1 ชุด

ตามบันทึกที่อ้างถึง ได้เสนอร่างประกาศของคณะปฏิวัติ ว่าด้วยวิทยาลัยวิชาการศึกษาไปเพื่อพิจารณา นั้น

ฝ่ายอำนวยการศึกษาและสาธารณสุข ได้นำเสนอ ขพพฯ หัวหน้าคณะปฏิวัติพิจารณาแล้ว

ขพพฯ หัวหน้าคณะปฏิวัติ ได้พิจารณาแล้ว มีบัญชา “เสนอสภาพบริหารคณะปฏิวัติพิจารณา” และในการประชุมสภาพบริหารคณะปฏิวัติ เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2515 ฝ่ายอำนวยการศึกษาและสาธารณสุข ได้ขอถอนเรื่องคืน

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ พร้อมนี้ได้ส่งร่างประกาศของคณะปฏิวัติว่าด้วยวิทยาลัยวิชาการศึกษา มาเพื่อพิจารณาคำเนินการต่อไปด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

กริช บัจฉิมสวัสดิ์

(กริช บัจฉิมสวัสดิ์)

เลขานุการฝ่ายอำนวยการศึกษาและสาธารณสุข

ทราบ ส่งวิทยาลัยวิชาการศึกษาให้รับจัดและดำเนินการต่อไป

บุญถิ่น

(นายบุญถิ่น อุคตากร)

3 ม.ค. 2516



คำปราศรัยของ ฯพณฯ จอมพลถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

ในงานวันครูครั้งที่ 15 วันที่ 16 มกราคม 2514

ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธานกรรมการจัดงาน
วันครู ท่านครูอาจารย์และท่านผู้เกี่ยวข้องทั้งหลาย

ข้าพเจ้าได้ฟังคำกล่าวรายงานของท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธานกรรมการอำนวยการครูสภาแล้ว ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเองเป็นผู้มีโชคได้
รับเกียรติเป็นอย่างมาก ที่ได้รับเชิญมากล่าวคำปราศรัยต่อบรรดาครูอาจารย์ผู้เป็นพลัง
สำคัญหน่วยหนึ่งของชาติ และยังได้รับเกียรติให้มอบประกาศนียบัตรแก่ท่านครูอาวุโส
อีกด้วย

สำหรับครูอาวุโส นั้น ข้าพเจ้าถือว่าเป็นผู้ควรได้รับการเคารพบูชา ท่านมีวิญญูสูง
กว่าข้าพเจ้า ได้อบรมกลบตรรกธิดาของชาติให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ประกอบ
สัมมาชีพไปแล้วนับเป็นจำนวนพัน ๆ คน ท่านได้มีส่วนช่วยในการสร้างความเป็นปึก
แผ่นให้แก่ประเทศชาติมาแล้วคนละไม้คนละน้อย ท่านต้องสละความสุขส่วนตน อธิษฐานให้
แก่การอบรมสั่งสอนสานุศิษย์มาเป็นเวลานานอย่างน้อยก็ตั้งสามสิบปี ปัจจุบันสานุศิษย์
ของท่าน ได้มีส่วนในการจรรโลงประเทศชาติบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้าไปแล้วเป็น
จำนวนมากทีเดียว

ตามที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้นำพระบรม
ราชาวาทที่พระราชทานแก่ครูอาวุโสบางตอนมากล่าวนั้น ทั้งตัวข้าพเจ้า

และรัฐบาลที่ข้าพเจ้าเป็นผู้นำอยู่ ก็ได้มองเห็นและซาบซึ้งในภาระอันหนัก
ของครูอาจารย์ทั้งหลายเช่นเดียวกัน รัฐบาลชุดนี้จึงไม่นั่งนอนใจในอัน
ที่จะส่งเสริมฐานะของครูให้มั่นคงยิ่งขึ้น ได้อนุมัติงบประมาณแผ่นดิน
มาเพื่อส่งเสริมในด้านการศึกษาให้มากขึ้นเป็นลำดับ ได้พยายามขยาย
วิทยาลัยครูออกไปตามส่วนภูมิภาค เพื่อที่ครูในจังหวัดอื่น ๆ นอกจาก
จังหวัดพระนครซึ่งมีจำนวนมาก จะได้มีโอกาสเลื่อนวิทยฐานะของตนเอง
ให้สูงขึ้น นอกนั้นยังจะได้ตราพระราชบัญญัติยกฐานะของวิทยาลัย
วิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้ฐานะของครู
มีความก้าวหน้าไม่น้อยหน้าอาชีพอื่น ๆ

ข้าพเจ้าขอให้ครูอาจารย์ทั้งหลายมั่นใจเถิดว่า ข้าพเจ้าและรัฐบาลของข้าพเจ้าได้
พยายามส่งเสริมความก้าวหน้าและความมั่นคงให้แก่ผู้มีอาชีพเป็นครูตลอดไป ข้าพเจ้า
ทราบดีว่าภาระของครูนั้นหนักเพราะเป็นอาชีพที่ประณีต สุขุม ต้องการความอดทนและ
เสียสละ ข้าพเจ้าหวังใจว่าท่านครูอาจารย์ทั้งหลายที่ยังปฏิบัติหน้าที่อยู่คงจะได้เจริญรอย
ตามแบบอย่างครูอาวุโส ซึ่งได้รับการอันน้นมาก่อนหน้าท่าน และได้มอบภาระนั้นให้
ท่านทั้งหลายรับช่วงต่อไป

ข้าพเจ้าขอถือ โอกาส อันเป็น มงคลคติที่ได้ มา ร่วมงาน กับ ท่าน ทั้ง หลาย ในวันนี้
อาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในโลก จงดลบันดาลให้ครูอาจารย์
ทั้งหลายที่กำลังทำการส่งสอนศิษยานุศิษย์อยู่ จงถึงพร้อมด้วยกำลังกาย กำลังใจ และ
กำลังปัญญา อันจะปฏิบัติหน้าที่ของท่านได้เป็นอย่างดีที่สุด ส่วนท่านครูอาจารย์ที่เป็นครู
อาวุโสแล้ว ก็จงมีความสุขใจที่ท่านได้ปฏิบัติหน้าที่ของท่านมาแล้ว และบรรลุผลสำเร็จ
ด้วยดี ขอให้ท่านมีพละทานมีขันแข็ง มีอายุยืนนาน เป็นที่เคารพบูชาของศิษย์และเป็น
ที่ภาคภูมิใจของผู้ที่อยู่ในสกุลของท่านเทอญ ฯ

ไม่รู้ว่าจะให้ชื่อเรื่องน่าอะไรดี ?

ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับร่างประกาศฯ ให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นสถาบัน

ตามที่กระทรวง ศึกษาธิการ ได้ส่งร่าง ประกาศ ของคณะ ปฏิวัติ
ปรับปรุงกฎหมาย ว่าด้วยวิทยาลัยวิชาการศึกษามาให้วิทยาลัยวิชาการ
ศึกษาพิจารณาเสนอความเห็นนั้น บัดนี้วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้
พิจารณาแล้ว จึงขอเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

ก. พิจารณาโดยทั่วไป

เมื่อพิจารณาโครงร่างประกาศฯ โดยส่วนรวมแล้ว วิทยาลัยมีความ
เห็นดังนี้

1. ร่างประกาศฉบับนี้ใช้คำว่า “สถาบัน” เป็นการเลียงความ
หมายที่แท้จริงที่ปรากฏในรายละเอียด ซึ่งสรุปได้ว่า “สถาบัน” ประกอบ
ด้วยวิทยาลัยหลาย ๆ วิทยาลัย แต่ละวิทยาลัยมีคณะหลายคณะ (ข้อ 6,
17, 18, 19) เมื่อเป็นเช่นนั้น คำที่ตรงกับลักษณะที่แท้จริงของร่างประ-
กาศฯ นี้จึงควรเป็น “มหาวิทยาลัย” เพื่อให้ตรงกับสากลนิยม

2. คำว่า “สถาบัน” ตามสากลนิยมใช้เรียกสถานฝึกบุคคลให้
มีความชำนาญเป็นพิเศษเฉพาะสาขาวิชา และทำการวิจัย เช่น

2.1 เป็นสถานที่ฝึกเฉพาะสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เช่น AIT (Asian Institute of Technology)

2.2 เป็นสถานศึกษาที่มีฐานะเท่าวิทยาลัย (school) ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัย เช่น (Institute of Education) ของมหาวิทยาลัยลอนดอน

2.3 เป็นสถานฝึกวิชาชีพเฉพาะในชั้นสูงกว่าระดับปริญญาตรี เช่น สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2.4 เป็นแหล่งสำหรับทำการวิจัยค้นคว้าในด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น Smithsonian Institute ที่กรุงวอชิงตัน หรือ Hamburg Institute of Education ซึ่งเป็นศูนย์กลางการประสานงานวิจัยทางการศึกษา เป็นต้น

ฉะนั้น จึงไม่ควรใช้คำว่า “สถาบัน”

3. ขณะนี้วิทยาลัยวิชาการศึกษา มีสถาบันเป็นส่วนราชการภายใต้การควบคุมดูแลอยู่แล้วคือ สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก นอกจากนี้ยังมีศูนย์โภชนาการและสำนักงานทดสอบ ซึ่งมีสภาพเท่ากับสถาบัน เช่นกัน จึงไม่สมควรจะใช้ชื่อว่า “สถาบัน” เพราะจะทำให้เกิดมีสถาบันซ้อนสถาบัน ก่อให้เกิดความสับสน จึงควรใช้ชื่ออย่างอื่นที่มีความหมายครอบคลุมสถาบัน และศูนย์ต่าง ๆ รวมทั้งวิทยาลัยด้วยได้คือคำว่า **มหาวิทยาลัย**

4. ร่างประกาศฯ ฉบับนี้ โดยสาระสำคัญมิได้เป็นการแก้ไขพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. 2497 ให้ดีขึ้นแต่อย่างใด เพียงแต่เปลี่ยนคำว่า “วิทยาลัย” เป็น “สถาบัน” เท่านั้น ซึ่งก็มีได้เป็นการยกฐานะวิทยาลัยแต่อย่างใดด้วย

5. ร่างประกาศฯ ที่จะให้วิทยาลัยมีฐานะเป็นสถาบันนี้ ไม่ได้ผ่านการพิจารณาของสภาวิทยาลัยฯ จึงไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของวิทยาลัย

6. การใช้ชื่อว่า “สถาบัน” ในร่างประกาศฯ นี้เป็นการขัดแย้งกับมติของกระทรวงศึกษาธิการในสมัยฯ พณฯ สุกิจ นิมมานเหมินทร์ เป็นรัฐมนตรี ตามความในหนังสือของกระทรวงศึกษาธิการ ถึง เลขาธิการ คณะรัฐมนตรีลงวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2514

“.....สมควรจะยกขึ้นเป็น มหาวิทยาลัย แต่อย่างเดียว.....”

7. การใช้ชื่อว่า “สถาบัน” ในร่างประกาศฯ นี้ยังเป็นการขัดแย้งกับมติของคณะที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษา ตามบันทึกข้อความลงวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 เสนอต่อผู้อำนวยการศึกษา และสภาราษฎร มีใจความว่า

“.....เห็นควรยกฐานะวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัย.....”

ข. พิจารณารายละเอียด

เมื่อได้วิเคราะห์รายละเอียดของร่างประกาศฯ นี้แล้ว วิทยาลัยมีความเห็นในประเด็นที่สำคัญ ๆ ดังนี้คือ

1. จากกรณีวิเคราะห์การแบ่งส่วนราชการในหมวด 1 ข้อ 6 และในหมวด 2 ข้อ 16, 17 และ 18 สรุปได้ดังนี้

1.1 ตามข้อ 17 และ 18 ในร่างประกาศของคณะปฏิวัติ วิทยาลัยวิชาการศึกษาแต่ละแห่งจะมีสายงานการบริหารและแบ่งส่วนราชการเป็นรูปแบบของ “มหาวิทยาลัย” ในตัวเอง โดยประกอบด้วยอธิการและ

คนบดต่าง ๆ แต่ให้ “มหาวิทยาลัย” เหล่านั้นอยู่ภายใต้การบริหารงานของอธิการบดีสถาบัน ซึ่งไม่เคยปรากฏว่ามี “มหาวิทยาลัย” ใดจัดอยู่ภายใต้สถาบัน

1.2 คนบดของแต่ละวิทยาลัยวิชาการศึกษาจะขึ้นตรงต่อ “อธิการ” ของวิทยาลัยนั้น ๆ เป็นการผิดไปจากระบบบริหารที่ปฏิบัติกันอยู่ทั่วไป ซึ่งคนบดจะขึ้นตรงต่ออธิการบดี

1.3 คำว่า “สำนักงานเลขานุการ” ที่ใช้ในร่างประกาศฯ นี้ ก่อให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติ เพราะ “สำนักงานเลขานุการ” จะมีฐานะแตกต่างกันเป็น 2 ระดับคือ ระดับเทียบเท่าคณะของแต่ละวิทยาลัย และระดับเทียบเท่าภาควิชาของแต่ละคณะ (ข้อ 6 วรรคท้าย)

2. จากข้อความในหมวด 2 ข้อ 11 ว่าด้วยสภาสถาบัน ปรากฏว่าองค์ประกอบของ “สภาสถาบัน” ไม่มีคนบดซึ่งเป็นผู้แทนทางวิชาการ จึงทำให้ขาดประสิทธิภาพในการพิจารณาปัญหาทางวิชาการ ยิ่งไปกว่านั้น จะขาดผู้ที่จะเสนอความก้าวหน้าทางวิชาการอีกด้วย

3. จากข้อความในหมวด 2 ข้อ 13 ว่าด้วยอำนาจ และหน้าที่ควบคุมกิจการของสภาสถาบัน ปรากฏว่า

3.1 “สถาบัน” มีอำนาจหน้าที่ กำหนด หลักสูตรของ “สภาสถาบัน” ซึ่งไม่ถูกต้องตามหลักการ สภาสถานอุดมศึกษาควรมีหน้าที่เพียงพิจารณา นโยบายทางวิชาการอย่างกว้าง ๆ และหาทางส่งเสริมให้วิชาการร่งงาม แทนที่จะเป็นผู้กำหนดหลักสูตร

หนึ่ง การกำหนดหลักสูตรนั้นก็เป็นที่โดยตรงของผู้รู้ในแต่ละสาขาวิชานั้น ๆ ซึ่งควรพิจารณากันในระดับ “คณะกรรมการประจำวิทยาลัย” ดังปรากฏในหมวด 2 ข้อ 20 นี้แล้ว

3.2 ข้อความในข้อ 13 (6) ที่กล่าวว่า “สภาสถาบันมีหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นอันเกี่ยวกับการศึกษาทางวิชาการศึกษา” เป็นข้อความที่คลุมเครือ เพราะมิได้กำหนดว่าจะให้เสนอ “ความเห็น” นี้ต่อผู้ใดประการหนึ่ง และ อีกประการหนึ่งเป็นข้อความที่ขบ้งถึงการปฏิบัติที่แคบมาก เพราะมีหน้าที่พิจารณาเกี่ยวกับการศึกษาทางวิชาการศึกษาแต่เพียงวิชาเดียวเท่านั้น ความจริงการศึกษาในวิทยาลัยขณะนั้นมีการศึกษาวิชาการสาขาอื่น ๆ อีกด้วยเป็นอันมาก มิได้มีแต่วิชาการศึกษาเพียงอย่างเดียว

3.3 ข้อความในข้อ 13 (7) กล่าวว่า “สภาสถาบัน” มีอำนาจและหน้าที่พิจารณารับวิทยาลัย หรือสถาบันวิชาการชั้นสูงเข้าสมทบในสถาบัน แสดงให้เห็นว่า “สถาบัน” ในร่างประกาศฯ นี้มีสถาบันอื่น ๆ แทรกซ้อนอยู่หลายระดับ ซึ่งไม่เคยมีปรากฏมีที่ใดเลย จะมีก็แต่สถาบันอยู่ในมหาวิทยาลัย เมื่อร่างโครงสร้างให้เป็นมหาวิทยาลัยแล้ว เหตุใดจึงไม่เรียกตามตรงว่า “มหาวิทยาลัย”

หนึ่ง ตามข้อ 13 (6) “สภาสถาบันมีอำนาจและหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นอันเกี่ยวกับการศึกษาทางวิชาการศึกษา” ฉะนั้น จึงจะไม่มีอำนาจและหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นอัน เกี่ยวกับการศึกษาวิชาอื่นของวิทยาลัย หรือสถาบันวิชาการชั้นสูงที่เข้ามาสมทบตาม ข้อ 13 (7) ได้

4. จากข้อความในหมวด 3 ข้อ 34 กล่าวว่า “สถาบันมีอำนาจให้ปริญญาในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบัน” เป็นการบ่งชี้ว่า “สถาบัน” นี้อาจให้ปริญญาในสาขาวิชาอื่นที่มีใช้ วิชาการศึกษา เช่น วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ ฯลฯ ได้ และยังให้ปริญญาทางสาขาวิชาต่าง ๆ ได้ถึงระดับปริญญาเอก แสดงว่าหน่วยงานนี้มี **หน้าที่และความรับผิดชอบ** ตาม **นัยแห่งมหาวิทยาลัย** ทุกประการ

5. ในร่างประกาศฯ นี้ มิได้มีข้อความตอนใดกล่าวถึงบัณฑิตวิทยาลัยไว้เลย บัณฑิตวิทยาลัยนี้มีหน้าที่ผลิตบัณฑิตในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ตามความจริงวิทยาลัยวิชาการศึกษาระดับนี้ได้ทำการสอนในระดับปริญญาโทมาแล้วเป็นเวลา 16 ปี และจะเปิดสอนในระดับปริญญาเอกตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับที่ 3 ในปี 2517 นี้ ยิ่งไปกว่านั้นในร่างประกาศฯ ก็ยังให้อำนาจ “สถาบัน” ให้ปริญญาในสาขาวิชาต่างๆ ถึงระดับปริญญาเอกได้ แต่ก็มิได้ระบุหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงไว้

เนื่องจากร่างประกาศคณะปฏิวัติฉบับนี้มีข้อบกพร่องนานับประการ จึงเห็นว่าไม่ควรมีการพิจารณาร่างประกาศนี้อีกต่อไป พร้อมกันนี้ วิทยาลัยจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติยกฐานะวิทยาลัยเป็น มหาวิทยาลัย มาด้วยแล้ว

โรงเรียนหรือห้องใจ ?

แรกเจอแก่นับถือว่าเป็นพระ
เสียสละเพื่อเด็กเด็กทั้งหลาย
ถือโคมทองส่องสวรรค์พรณราย
ปากบรรยายเผยแพร่ล้วนแต่ดี

หน้าฉากเป็นสถานการศึกษา
หลังฉากเป็นช่องค้าเลี้ยงภาษี
ผู้ปกครองต้องพร้อมสมยอมพลี
แก่ไม่มีแม่เศษแห่งเมตตา

ค่าลงทะเบียน, ค่ากินเปล่าแก่เอาจูง
ค่าบำรุง, อุปกรณ์การศึกษา
ค่าเวชภัณฑ์, วารสาร, การกีฬา,
ค่าเพิ่มบ้าน, กระจาดสอบไม่ชอบธรรม

ขนมและของเล่นร้อยสิบหนึ่ง
อันสิ่งบังคับขายยังไม่หน้า
อาหารขายเร็วกว่าหน้าเรือนจำ
ใจแก่ตัวรู้จักแต่ตัดดวง

แกขุดรูดกรูดเลือดเชือดเนื้อเด็ก
ไข่เรื่องเล็กช้อนกลข้าวปล้นหลวง
เพื่อเด็กไทย....แกบอกนินหลอกหลวง
เห็นกระทรวงศึกษาโง่กว่าควาย

แกเห็นครูเหมือนไอ้หมาไล่เนื้อ
ทำงานเพื่อบังหน้าแก้คำขาย
ตลอดวันเสียงแหบสอนแทบตาย
เงินเดือนจ่ายให้น้อยบ้างลอยแพ

ข้าเห็นแกมันเลวและเลวมาก
นึกหน้ากากชั่วช้าออกมาแฉ
ถ้าบ้านเมืองไข่สอไร้ออแป้
โรงเรียนแกมันต้องเป็นช่องโจร?

“ครูโรงเรียนราษฎร์”

(หมายเหตุ-ขอให้กระทรวงศึกษาสนใจครูโรงเรียนราษฎร์บ้าง)

กิตติคุณ ปราโมช...ตอบ

ปัญหาประจำวัน

ถาม

อาจารย์อย่าได้ว่าผมพินผอยหาตะเข็บเลย เพราะผมอยากจะเรียนถามอาจารย์เกี่ยวกับการขอยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยอีกครั้ง หลังจากที่ได้ฟังและอ่านความคิดเห็นของบุคคลอื่น ทั้งในวงในและวงนอกมามาก

1. ผมเห็นว่ามีข้อเรื่อง “ขอยกฐานะ....” แต่เป็นการเรียกร้องให้ได้มาซึ่งสิทธิที่สถาบัน บุคลากรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา และชาวไทยทุกคนมีอยู่โดยชอบธรรม เพราะการได้มาซึ่งสิทธิอันนี้มิได้เกิดประโยชน์เฉพาะต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษาเท่านั้น (แต่ผมไม่เห็นด้วยกับวิธีการบางครั้งที่นักศึกษานักศึกษาใช้ เพราะรุนแรงเกินไป)

2. การที่ผู้ใหญ่เกือบทุกฝ่าย นับตั้งแต่ท่านนายกรัฐมนตรี ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและผู้ใหญ่ในกระทรวง ท่านผู้ใหญ่ทางทบวงมหาวิทยาลัย พยายามที่จะหยุดยั้งความเจริญของการศึกษาของชาตินั้น ผมเห็นว่าไม่เห็นจะมีประโยชน์อะไรมากนัก อาจารย์พอจะมองเห็นไหมครับ เหตุผลที่ว่าจะทำให้ชาติแคลนครูปริญญา นั้น ผมว่าฟังไม่ขึ้น เพราะหากให้เป็น “มหาวิทยาลัย....” แล้ว ทางผู้ใหญ่ก็ยังสามารถควบคุมนโยบายการผลิตบัณฑิตได้อยู่ ถ้าเราจะมีมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นอีก 1 แห่งโดยเกือบไม่ต้องเสียอะไรเลย และมีวิทยาลัยวิชาการศึกษาเพิ่มมาอีกโดยลงทุน

น้อยที่สุด (ถ้าจำเป็นต้องมีชั้นใหม่) ผมคิดว่า คงมีประโยชน์มากกว่ามีโทษ
อาจารย์มีความคิดเห็นอย่างไรครับ

พินิจ. สุปันต์

ตอบ

เรื่องวิทยาลัยวิชาการศึกษา นั้น ผมออกจะยังมีตะเข็บอยู่ในใจ เพราะ
ฉะนั้นเมื่อมีใครมาชวนพูดเรื่องนี้ ผมจึงไม่ถือว่าเป็นการฟันผอยหาตะเข็บ
ใจจริงผมอยากให้ได้คิดกันในเรื่องนี้ต่อไป และทำใจกว้างๆเอาไว้เพื่อ
พิจารณาหาช่องทางที่จะทำอะไรให้เกิดประโยชน์ได้มากที่สุด

ยังไม่อยากจะทำให้ปิดการสนทนาเสียทีเดียว

1. ผมมีความเห็นทำนองเดียวกับคุณในเรื่องนี้ ผมเห็นว่าวิทยาลัย
วิชาการศึกษา นั้นเราไม่ควรคิดในทางที่จะยกให้สูงขึ้น หรือกดไว้ให้คงเดิม
หรือต่ำลง แต่ควรคิดไปในทางที่จะขยายออก ทำให้กว้างออก ที่แล้วมา
นั้นเราดูรูปเรื่องในทางเส้นตั้ง (Vertical) ทำเดียวแล้วก็เลยตัดบตัวเองง่ายๆ
ถ้าดูรูปเรื่องทางเส้นนอน (Horizontal) แล้วเราอาจมีทางทำอะไรได้มาก

2. การเพิ่มคณะต่างๆ ขึ้นในสถาบันการศึกษาที่ยังเรียกว่า วิทยา
ลัยวิชาการศึกษาอยู่นั้น ผมเห็นว่าเป็นทางที่จะเพิ่มการศึกษาชั้นอุดมศึกษา
ให้แก่บ้านเมืองได้โดยรวดเร็วที่สุดและถูกที่สุด เพราะวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ศึกษามีคณาจารย์ผู้มีวุฒิสูงพอที่จะสอนวิชาสาขาต่างๆ นอกจากวิชาการ
ศึกษาได้อีกหลายวิชา ถ้าจะยกกันขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อความ เป็นมหาวิทยาลัยแต่อย่างเดียวแล้วผมไม่เห็นด้วยเด็ดขาด แต่
ถ้าตั้งขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยให้มีฐานะเหมือนมหาวิทยาลัยอื่น ๆ แล้วมีหลาย

คณะ มีคณะศึกษาศาสตร์รวมอยู่ด้วย ให้มหาวิทยาลัยผลิตบัณฑิตทาง
 วิทยาศาสตร์ ทางเศรษฐศาสตร์ สังคมวิทยา และวิศวกรรมศาสตร์ ฯลฯ
 และครูปริญญาแล้วผมก็ขอสนับสนุนทุกทาง หากทำดังนั้นแล้ว ก็ไม่เห็นว่าจะ
 ต้องไปตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษาเพิ่มขึ้นอีกทำไม เรื่องการขาดแคลนครู
 ปริญญานั้น เป็นเรื่องของข้อเท็จจริง ผมอยากถามแต่เพียงว่าทุกวันนี้คนที่
 สำเร็จปริญญาจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ได้บรรจุเป็นครูทุกคนหรือไม่
 ในบางจังหวัดปีหนึ่ง ๆ มีอัตราบรรจุครูปริญญาเพียงคนหนึ่งหรือสองคน
 เท่านั้น แต่นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาที่สำเร็จปริญญานั้นปีหนึ่ง ๆ มีกี่ร้อย
 ก็พันคน ?

ลลิตฤทธิ์ ปราโมช

14 กุมภาพันธ์ 2516

เราจะคิดถึงการพัฒนาเศรษฐกิจ
สังคมของชาติหรือคิดถึงอะไร ?

โดย.....คนในกระทรวงศึกษาธิการ

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 10 มกราคม 2516
“.....ไม่มีนโยบายที่จะเปลี่ยนชื่อหรือสภาพของวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เป็นมหาวิทยาลัย...”

จากข้อความข้างต้นนี้ดูประหนึ่งว่า กระทรวงศึกษาธิการมีความ
เห็นว่าในเรื่องการเปลี่ยนชื่อหรือสภาพของวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหา
วิทยาลัยนั้นเป็นเรื่องที่ไม่น่าสนับสนุน และอาจนำความเสียหายมาสู่การ
ศึกษาของชาติ ในอนาคต

ถามว่าทำไมกระทรวงศึกษาธิการจึงมีความเห็นเช่นนั้น? ชัยนั้น
เป็นการยากที่จะเดาใจกระทรวงศึกษาธิการได้ เพราะแตกต่างกันอย่างหน้ามือ
เป็นหลังมือกับกระทรวงศึกษาธิการสมัยก่อนการปฏิวัติ

ความเดิมเรื่องที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา จะปรับปรุงฐานะเป็น
มหาวิทยาลัยนั้นมียุ่ดงต่อไปนี้ ตามหลักฐานปรากฏที่ ศร. 0301/
19005 ลว. 12 ต.ค. 2513 มีความสำคัญระบุว่า กระทรวงศึกษา
ธิการ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรที่จะยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย และความเป็นจริงก็เป็นเช่นนั้นอยู่แล้ว
มาแต่เดิม และเห็นสมควรที่จะให้มีฐานะเป็นกรมสังกัดในกระทรวง
ศึกษาธิการต่อไป สำหรับชื่อของมหาวิทยาลัยนั้น กระทรวงศึกษา
ธิการจะได้นำความขึ้นกราบทูลพระกรุณาขอพระราชทานต่อไป”

ข้างต้นนั้นเป็นนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการสมัย ฯพณฯ สุกิจ นิมมานเหมินทร์ ดำรงตำแหน่ง ร.ม.ต. กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้พิจารณาเรื่องการยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยอย่างละเอียดเป็นเวลาหนึ่งปีเศษ และให้คำตอบดังกล่าว

แต่ทำไมกระทรวงศึกษาธิการสมัยหลังการปฏิวัติ ที่ ฯพณฯ อภัย จันทวิมล ดำรงตำแหน่ง ร.ม.ต. กระทรวงศึกษาธิการได้เป็นเวลาเพียง 22 วัน ได้ประกาศชี้ขาดนโยบายต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษาดังปรากฏข้างต้น จึงทำให้คิดว่าเป็นเรื่องที่ชวนให้น่าสงสัยและข้องใจอยู่มากต่อนิสิตนักศึกษา และคณาจารย์วิทยาลัยวิชาการศึกษา ทำให้คิดไปว่า ฯพณฯ ได้พิจารณาเรื่องนี้โดยรอบคอบแล้วหรือ ข้อนี้เป็นสิ่งที่ชวนให้คิดอย่างยิ่ง

ถ้าจะพิจารณาเรื่องนี้โดยถือประโยชน์ส่วนรวมหรือประเทศชาติเป็นที่ตั้งจะเห็นว่าเป็นการประกาศนโยบายที่สร้างคามสูญเปล่าในทางเศรษฐกิจเกิดขึ้นอย่างมากที่สุด เพราะการให้สถาบันอุดมศึกษาซึ่งพร้อมที่จะขยายตัวบริการการศึกษาได้หลายสาขาวิชากลับมีนโยบายให้มีการผลิตครูแต่เพียงอย่างเดียว นั้น เป็นสิ่งที่น่าเสียดายอย่างมาก

ข้าพเจ้าในฐานะนักการศึกษาคนหนึ่งในกระทรวงศึกษาธิการทราบดีว่าขณะนี้วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร กำลังเร่งพิจารณาหลักสูตรปริญญาเอกวิชาการศึกษา ในสาขาวิชาพัฒนาการศึกษาศาสตร์และวิทยาศาสตร์การศึกษา เพื่อเปิดในปีการศึกษา 2517 ในการขยายโครงการปริญญาเอกนี้ จะต้องเปิดวิชาการอื่นอีกหลายสาขาวิชา เช่น สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การปกครอง การเมือง การวางแผน ภาษาศาสตร์ ปรัชญา

ประชากรศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ฯลฯ นอกเหนือไปจากวิชาการศึกษาที่เปิดอยู่แล้วในขณะนี้ทั้งสิ้น เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ วิชาการในสาขาต่าง ๆ ที่จะเปิดและที่ได้เปิดอยู่หลายวิชาแล้ว เหล่านี้สามารถที่ขยายตัวเป็นปริญญาตรีสาขาวิชาต่าง ๆ ได้อย่างประหยัดที่สุดโดยรัฐจะใช้เงินงบประมาณที่กระทรวงศึกษาธิการให้กับวิทยาลัยวิชาการศึกษาระดับเท่านั้น อย่างมากที่สุดก็เพิ่มงบประมาณไม่เกิน 10% ในการขยายงาน ข้าราชการไม่เข้าใจกับการประกาศนโยบายที่ขัดกับความเป็นจริง และความต้องการของสังคมในปัจจุบันนี้

สังคมต้องการการขยายตัวการศึกษาทุกระดับ จากข้อมูลกระทรวงศึกษาธิการในปี พ.ศ. 2514 มีประชากรที่อยู่ในระดับอุดมศึกษาเพียง 2.5% ถ้าประเทศไทยจะมีนโยบายขยายอุดมศึกษาให้มีประชากรในมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาเพียง 10% เท่านั้น ก็จะต้องเพิ่มจากที่มีอยู่^{ซึ่ง}ถึง 4 เท่า การตั้งใหม่แต่ละแห่งนั้นใช้เงินมหาศาล แต่การขยายตัวจากแห่งที่พร้อมจะขยายตัว^{ซึ่ง}กลับจำเป็นต้องหยุดชะงักลงด้วยนโยบายการยับยั้งการขยายตัวในการศึกษาของวิทยาลัย จึงทำให้นึกว่าผู้กำหนดนโยบายคิดถึงการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของชาติตามแผนพัฒนา 2510-2515 หรือคิดถึงอะไรแน่

การขยายตัวของวิทยาลัยวิชาการศึกษาไม่ได้ทำให้อาณาเขตของครู ป.กศ., ป.ป. หรือ พ.ม. หดโอกาสแน่นอน เพราะแม้จะขยายตัวเป็นมหาวิทยาลัยก็ยังมีกรรบันนักเรียน ครูที่มีวุฒิคงกล่าวโดยไม่เปลี่ยนแปลง และกลับมีโอกาสดีเสียอีกที่จะได้เพื่อนฝูงกว้างขวางต่างอาชีพในระหว่าง

การศึกษา ทำให้เกิดการคล่องตัวในการประกอบภารกิจในการทำงานและการครองชีพในวันข้างหน้า การจำกัดขอบเขตของการขยายตัวของวิทยาลัยวิชาการศึกษา^{นี้} ถ้ามองกันในด้านอคติแล้วก็เป็นการทำลายวิทยาลัยวิชาการศึกษามากกว่าการสร้าง

ความคิดเห็นของข้าพเจ้าทั้งหมดเท่าที่กล่าวมานี้เป็นความเห็นที่เกิดจากความสุจริตใจ อันเนื่องมาจากอุดมการณ์ของการศึกษา ข้าพเจ้าไม่ต้องการเห็นความสูญเปล่าทางการศึกษา เพราะว่าความสูญเปล่าในทางการศึกษา คือความสูญเปล่าของเศรษฐกิจและความปลอดภัยของชาติ ถึงเวลาแล้วที่เราซึ่งเป็นประชาชนคนไทยทุกคนจะต้องตระหนักในความจริง และเห็นประโยชน์ของชาติเป็นส่วนรวม

ข้าพเจ้าจึงเขียนมาเพื่อแสดงความคิดเห็นอันสุจริตเนื่องจากต้องการจะแสดงให้เห็นว่า ถึงเวลาแล้วที่การทำงานในระดับบริหารและปฏิบัติการจะต้องคำนึงถึงค่าของงบประมาณแผ่นดินในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติ ให้เป็นไปตามแผนพัฒนาที่กำหนดไว้ให้ประโยชน์และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ลำดับเรียงการดำเนินการเปลี่ยนแปลงฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เป็นมหาวิทยาลัย

1. 17 กรกฎาคม 2512 - วิทยาลัยเสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
....ให้ประธานสภาพิจารณา แต่ยังไม่ได้รับการพิจารณาประกว
ไต จึงได้เสนอให้พิจารณาอีกครั้งหนึ่งในวันที่ 28 กรกฎาคม
2513 (ตั้งลำดับที่ 2)
2. 28 กรกฎาคม 2513 - ได้รับบันทึกตอบว่า "ผมคิดว่าจะไปอยู่สำนัก
นายกแล้ว ก็น่าจะให้สำนักนายกฯ หรือสภาการศึกษาดำเนิน
การให้ ทางกระทรวงศึกษาธิการยังไม่พร้อม"
3. 28 กรกฎาคม 2513 - หนังสือวิทยาลัยถึงสภาการศึกษาฯ ที่ ศธ.
0305/1050 เสนอความคิดเห็นของที่ประชุมระดับหัวหน้าของ
วิทยาลัย ในอันที่จะปรับปรุงฐานะของวิทยาลัยให้เป็นมหา
วิทยาลัย และได้ส่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย.....
ให้สภาการศึกษาพิจารณา
4. 28 สิงหาคม 2513 - หนังสือสภาการศึกษาฯ ถึง วิทยาลัย อ้างถึง
หนังสือของวิทยาลัย (ลำดับที่ 3) ความว่า "สภาการศึกษา
แห่งชาติจำเป็นต้องพิจารณาโดยรอบคอบทุก ๆ ด้าน หาก
เรื่องนี้ได้รับการพิจารณากลับ กรองจากสภาวิทยาลัยและกระ
ทรวงศึกษาธิการให้วิทยาลัยดำเนินการต่อไป"
5. 3 กันยายน 2513 - หนังสือวิทยาลัย ถึงสภาการศึกษาฯ อ้างถึง
หนังสือลำดับที่ 4 แจ้งถึงการดำเนินการของวิทยาลัยตั้งแต่ต้น
ว่าไม่ได้รับการพิจารณา มีความกดดันมาก

6. 28 กันยายน 2513 - วิทยาลัยนำเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย.....เข้าที่ประชุมสภาฯ (ตั้งรายงานประชุมสภาฯ ครั้งที่ 3/2513)
7. 12 ตุลาคม 2513 - วิทยาลัยทำบันทึกถึงกระทรวงศึกษาธิการลงวันที่ 2 ตุลาคม 2513 อ่างมতিสภาฯ เสนอให้กระทรวงศึกษาธิการลงนามในหนังสือถึงสภาการศึกษาแห่งชาติ (กระทรวงฯ ลงนามวันที่ 12 ตุลาคม 2513 หนังสือที่ ศธ. 0301/19005)
8. 2 พฤศจิกายน 2513 - หนังสือจากสภาการศึกษาที่ สร. 1402 (1)/5480 ถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ให้วิทยาลัยจัดทำโครงการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็น มหาวิทยาลัย โดยที่สภาการศึกษาได้ส่งแบบฟอร์มในการจัดทำพร้อม(กระทรวงฯ ส่งเรื่องถึงวิทยาลัยเพื่อให้ดำเนินการกรอกแบบฟอร์มนั้น)
9. 14 มกราคม 2514 - วิทยาลัยส่งโครงการมหาวิทยาลัย.....(ตามข้อเสนอของสภาการศึกษา (ลำดับที่ 8) ส่งไปจำนวน 35 ชุด)
10. 16 มกราคม 2514 - คำปราศรัยของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเนื่องในวันครู
11. 16 เมษายน 2514 - หนังสือสภาการศึกษาที่ สร. 1402(1)/1859 ถึงวิทยาลัย แจ้งมติกรรมการบริหาร สภาการศึกษา เรื่องวิทยาลัยเสนอเรื่องการปรับปรุงฐานะเป็นมหาวิทยาลัย โดยได้ตั้งข้อสังเกตไว้ 3 ประการและข้อเสน่อื่น ๆ เพื่อให้วิทยาลัย

- ดำเนินการไปตามข้อสั่งเกตนั้น และให้ส่งกลับไปยังสภาการศึกษา เพื่อคณะกรรมการบริหารจะได้พิจารณาต่อไปใหม่
12. 22 เมษายน 2514 - หนังสือวิทยาลัย ที่ ศร. 0305/456 ถึงสภาการศึกษาฯ ขอเข้าพบเพื่อที่วิทยาลัยจะได้ทราบวัตถุประสงค์โดยชัดเจนยิ่งขึ้น (ตามความในลำดับ 11)
13. 23 เมษายน 2514 - วิทยาลัยทำบันทึกเสนอกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อประธานสภาฯ ทราบว่าวิทยาลัยได้รับหนังสือจากสภาการศึกษา ลงวันที่ 16 เมษายน 2514 (ตามหนังสือลำดับ 11)
14. 4 พฤษภาคม 2514 - หนังสือวิทยาลัย ถึงสภาการศึกษาฯ ที่ ศร.0305/534 ส่งร่าง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัย.....ฉบับแก้ไขใหม่ จำนวน 15 ชุด (ทำตามหนังสือของสภาการศึกษาฯ ลงวันที่ 16 เมษายน 2514) เพื่อสภาการศึกษาแห่งชาติดำเนินการต่อไป โดยด่วน
15. 22 กรกฎาคม 2514 - หนังสือสภาการศึกษาฯ ที่ ศร.1402(1)/3843 ถึงวิทยาลัยแจ้งมติการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย(ฉบับแก้ไขใหม่) โดยได้ลงมติเห็นสมควรให้มีการปรับปรุงบางมาตรา รวม 6 ข้อ และได้เสนอว่าคำนำหน้ายังไม่เหมาะสม เห็นควรนำหน้าว่า "สถาบัน...." (ให้วิทยาลัยดำเนินการต่อไปแล้วส่งเรื่องกลับสภาการศึกษาฯ อีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี)

16. 28 กรกฎาคม 2514 - ข่าวสภาการศึกษาแห่งชาติ
17. 9 สิงหาคม 2514 - หนังสือวิทยาลัยถึงสภาการศึกษาแห่งชาติ ตอบ
คำถามที่สภาการศึกษา ให้มีการปรับปรุง (ตามหนังสือลำดับ
ที่ 15) และได้ส่งร่าง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัย.....(ฉบับแก้ไข
ใหม่ครั้งที่ 2) จำนวน 10 ชุด
18. 31 สิงหาคม 2514 - หนังสือสภาการศึกษาแห่งชาติขอเชิญท่าน
อธิการเข้าร่วมชี้แจงในที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร
19. 27 กันยายน 2514 - หนังสือสภาการศึกษา แจ้งมติการพิจารณา
ร่าง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัย..... (ฉบับแก้ไขใหม่ครั้งที่ 2) ได้
พิจารณาขัดข้อง 2 ประเด็น ให้วิทยาลัยดำเนินการแก้ไขปรับ
ปรุงร่าง พ.ร.บ.....
20. 28 กันยายน 2514 - หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ สร. 1302
(7)/5663 ถึง เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เรื่องความเห็นเรื่อง
การใช้คำนำชื่อของวิทยาลัยเมื่อยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย..
.....ของคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษา
21. 6 ตุลาคม 2514 - หนังสือวิทยาลัย ที่ ศธ. 0305/1411 ถึงสภากร
ศึกษาฯ อ้างถึงหนังสือลงวันที่ 27 กันยายน 2514 (ลำดับที่ 19)
ยืนยันการเป็นมหาวิทยาลัย

22. 9 ตุลาคม 2514 --หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (ความเห็นเรื่องการใช้ค่านำหน้าชื่อของวิทยาลัยเมื่อยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย) ตอบตามหนังสือของสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 28 กันยายน 2514) ถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อได้โปรดพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ ประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์) ได้บันทึกต่อท้ายหนังสือนี้และสำเนาหนังสือนี้ให้วิทยาลัยทราบว่า "จะเอาชื่อมหาวิทยาลัย.....โดยไม่ต้องรวมกับสถาบันเทคโนโลยี"
23. ตุลาคม 2514 --หนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ. 0301/18906 ถึง เลขาธิการคณะรัฐมนตรี (ตอบตามหนังสือลำดับที่ 22)
24. 3 ธันวาคม 2514 --บันทึกของท่านอธิการ ถึง พลเอกกฤษช ุฒฒกันณั
25. 16 มิถุนายน 2515 --บันทึกของท่านอธิการ ถึง พลเอกกฤษช ุฒฒกันณั
26. 4 ตุลาคม 2515 --วิทยาลัยส่งโครงการมหาวิทยาลัยถึงกระทรวงศึกษาธิการ
--วิทยาลัยส่งโครงการมหาวิทยาลัย ถึงพันโทณรงค์ กิตติขจร

27. 14 พฤศจิกายน 2515 -หนังสือวิทยาลัยที่ ศธ.0305/1723 ถึง
 เลขธิการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ส่งโครงการมหาวิทยาลัย
 -หนังสือวิทยาลัยที่ ศธ. 0305/1724 ถึงเลขธิการคณะกรรมการ
 การศึกษาแห่งชาติ ส่งโครงการมหาวิทยาลัย.....
28. 28 พฤศจิกายน 2515 -สำนักหนังสือของคณะที่ปรึกษาฝ่าย
 นโยบายและบริหารการศึกษา (นายระบิล สีตสุวรรณ-ประธาน
 คณะที่ปรึกษาฝ่าย ฯ) เรื่องเกี่ยวกับการยกฐานะวิทยาลัยวิชา
 การศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย
29. 31 มกราคม 2516 -หนังสือวิทยาลัย ที่ ศธ.1201/293 ถึง
 พันเอกณรงค์ กิตติขจร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ส่ง
1. ชุดเป็นมหาวิทยาลัย....สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
 (รหัส ม.ค. 16)
 2. ชุดเป็นมหาวิทยาลัย.....สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
 ของรัฐ (รหัส ม.ค.)
- หนังสือวิทยาลัย ที่ ศธ. 1201/292 ถึง คุณธรรมบุญ ลัดพลี
 (ส่ง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัย เช่นเดียวกับส่ง พันเอกณรงค์ ฯ)
30. 7 กุมภาพันธ์ 2516 -บันทึกข้อความของสำนักงานปลัดกระทรวง
 ศึกษาธิการ ถึงมหาวิทยาลัย (นายระบิล สีตสุวรรณ ลงนาม)
 พร้อมส่งสำเนาหนังสือของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลง

วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2516 ที่ให้เร่งวิทยาลัยวิชาการศึกษาให้รีบ
พิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขปรับ
ปรุงพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. 2497 ที่
กระทรวงศึกษาธิการได้ยกวางขึ้นมา (พลเรือเอก อนันต์
เนตรโรจน์ ลงนาม)

31. 20 กุมภาพันธ์ 2516 - ส่งร่าง พ.ร.บ. 'มหาวิทยาลัย ถึงกระทรวง
ศึกษาธิการ (ตามหลักของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี' ลง
วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2516)

วิธีปราบคอมมิวนิสต์

แหวตาวอนแกมประหม่าจ้องหน้าฉัน
มือชูขึ้นขยับเคราฟไหว
เงินเหรียญบาทหยิบได้นั้นให้ไป
น้ำตาไหล.....ไหว้ซ้ำรับอำนาจ

แล้วเดินไปที่ชายชากล้วยทับ
จึงพูดกับผู้ชายว่า “ยายจ๋า-
หนูซื้อสองสิ่ง” ... ยายปึ้งซา
ตะคอกว่า “ไหนสตางค์ ?” เขาวางลง

รับเงินทอนพร้อมด้วยจับกล้วยเคียว
ประเดี๋ยวเดียวกลืนกินชิ้นใหม่ส่ง
เคียวหยับหยับอย่างทำก้าวทอง
ไปร่วมวงเพื่อนชั้นเด็กจันทาล

ฉันสืบค้นผลเหตุทเวชอนาค
เพื่อนร่วมชาติเวทนาน่าสงสาร
ทราบว่าพ่อของเขาเลิกทำงาน
แม่พิการซ้ำโศกด้วยโรคภัย

“เป็นข้าราชการทำงานรัฐบาลจ้าง
ดีกว่าว่างงานไม่มีทำที่ไหน
เป็นข้าราชการดีกว่าเป็นข้าใคร
นายทุนไม่กดหัวเป็นตัวมาร”

ผ่ายแดงอ้างอย่างนี้เท่าที่ทราบ
เราต้องปราบป้องกันชนมูลฐาน
ให้ทุกคนมีเงินเพลินทำงาน
แดงรุกรานวนวิเคราะห์ว่าเพราะใคร ?

ปล่อยคนไร้อนาคตและอดอยาก
เป็นมูลรากแดงแผ่ต้องแก้ไข
เด็กคนนั้นฉันช่วยเพียงอวยชัย
เขียนฝากให้รัฐบาลวิจารณ์ดู

โครงการมหาวิทยาลัยโดยสังเขป

พ.ศ. 2515-2519

(เพื่อยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย)

จุดประสงค์

1. เพื่อรับการพิจารณายกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นมหาวิทยาลัย
2. เพื่อแสดงให้เห็นว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ปฏิบัติหน้าที่มหาวิทยาลัยอยู่แล้ว
3. เพื่อแสดงให้เห็นว่า วิทยาลัยวิชาศึกษามีคณะวิชาแบ่งอยู่ในตัวมากพอที่จะตั้งเป็นคณะต่างๆ ได้ และสามารถที่จะผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาต่างๆ เพิ่มขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีอาจารย์ที่มีคุณวุฒิเพียงพอและได้ปฏิบัติงานเหล่านั้นอยู่แล้ว

หลักการและเหตุผลในการเสนอโครงการใหม่

1. ตามโครงการเดิมนั้น วิทยาลัยวิชาการศึกษา มีคณะและแผนกวิชา กำลังครุบาอาจารย์ตลอดจนอุปกรณ์ด้านเทคนิคต่างๆ อยู่มากพอที่จะผลิตบัณฑิตสาขาวิชาอื่น ๆ นอกเหนือจากวิชาการศึกษาได้เป็นอย่างดี
2. เนื่องจากขณะนี้วิทยาลัยวิชาการศึกษาดำเนินการผลิตบัณฑิตทางการศึกษาเพียงด้านเดียว กำลังอาจารย์และอุปกรณ์ด้านเทคนิคต่างๆ ที่มีอยู่จึงใช้ไปในการสนับสนุนการผลิตบัณฑิตทางการศึกษาเท่านั้น นับว่ามิได้ใช้กำลังของวิทยาลัยถึงขีด

วิสัยสามารถที่มีอยู่ ซึ่งเป็นความสูญเปล่าที่น่าเสียดายเป็น
อย่างยิ่ง

3. หากมีการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาอื่นเพิ่มขึ้นแล้ว ก็จะเป็นการใช้กำลังที่มีอยู่ได้เต็มที่และมีประโยชน์ยิ่งขึ้น และจะสามารถช่วยสร้างกำลังคนในระดับสูงซึ่งประเทศชาติกำลังต้องการเป็นอย่างยิ่ง ส่วนในด้านการผลิตบัณฑิตทางการศึกษานั้นก็ยังคงสามารถผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 3
4. การดำเนินการตามโครงการ ใหม่ยังคงใช้งบประมาณที่ได้รับอนุมัติตามแผนงานผลิตครูปริญญาการศึกษา แผนงานทดสอบมาตรฐานและแผนงานวิจัยการศึกษาและจิตวิทยา ดังปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระยะที่ 3 (2515-2519) เช่นเดิม

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วนี้ จะเห็นได้ว่าการดำเนินการใหม่เป็นการเหมาะสมเพราะมิได้ใช้งบประมาณเพิ่มขึ้น และยังได้ใช้กำลังอาจารย์และอุปกรณ์ทางเทคนิคต่าง ๆ ได้เต็มที่ เป็นการขจัดความสูญเปล่าทางเศรษฐกิจอีกประการหนึ่ง

โครงการใหม่

จุดประสงค์

1. เพื่อช่วยผลิตกำลังคนระดับสูงในสาขาวิชาอื่น ๆ นอกเหนือจากวิชาการศึกษาในคณะต่อไปนี้:-
มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และพลศึกษา

2. เพื่อส่งเสริมการค้นคว้าวิจัยให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ
ยิ่ง ๆ ขึ้น
3. เพื่อเป็นแหล่งวิชาการและให้บริการแก่สังคม
4. เพื่อส่งเสริมการทำงานแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary)

เป้าหมาย

1. ตามโครงการใหม่นี้ การผลิตบัณฑิตทางการศึกษา จะดำเนิน
ไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติระยะที่ 3
(2515-2519) ซึ่งในปีการศึกษา 2519 คาดว่าจะผลิตบัณฑิต
ทางการศึกษาทุกระดับปริญญารวมประมาณ 11,000 คน และ
2. ตามโครงการใหม่นี้ มีเป้าหมายที่จะผลิตบัณฑิตในสาขาวิชา
อื่น ๆ เพิ่มขึ้นอีกด้วย คาดว่าในปีการศึกษา 2519 คณะต่างๆ
จะผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีได้ดังนี้ คณะมนุษยศาสตร์
200 คน คณะสังคมศาสตร์และคณิตศาสตร์ 220 คน คณะ
พลศึกษา 300 คน

แผนการดำเนินงาน

1. สำหรับนิสิตนักศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ในปัจจุบันนี้จะได้ดำเนินการ
การสอนตามโครงการเดิมต่อไป จนสำเร็จการศึกษา
2. ตั้งแต่ปีการศึกษา 2516 เป็นต้นไป จะเริ่มรับนิสิตนักศึกษา
เข้าเรียนในคณะต่างๆ ตามโครงการใหม่ซึ่งมีดังต่อไปนี้ :-
คณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
คณะวิทยาศาสตร์และคณะพลศึกษา
3. จำนวนนิสิตนักศึกษาที่จะรับตั้งแต่ปีการศึกษา 2516 จนถึงปี
การศึกษา 2519 จำแนกตามคณะและระดับต่าง ๆ จะเป็น
ดังในตารางข้างล่างนี้

คณะและระดับ	ศึกษาศาสตร์				มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
	เอก	โท	ตรี		ตรี	ตรี	ตรี	ตรี
			ปีที่ 1	ปีที่ 3				
2516	-	270	750	3100	220	100	220	300
2517	-	300	800	3500	270	125	330	300
2518	30	330	850	3900	320	150	460	300
2519	30	360	900	4300	370	175	550	300

แผนผังสำนักงาน เมื่อเริ่มมหาวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัย

อธิการบดี

คณะกรรมการบริหาร

สภาอาจารย์

รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต

รองอธิการบดีประจำสาขา

สำนักงานอธิการบดี

สำนักการศึกษาระดับอุดมศึกษาพิเศษ

ห้องสมุด

ศูนย์สารสนเทศศึกษา

สำนักงานคัดเลือก

บริการและกิจกรรมนิสิต

ทะเบียนและสถิติ

สถาบันวิจัยการศึกษา และจิตวิทยา

นิติศึกษา

- กองกลาง
- กองการเงินและพัสดุ
- กองการเจ้าหน้าที่
- กองโสตถุภัณฑ์และนันทนาการ
- กองบริหารการศึกษา
- กอง

คณะวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะพลศึกษา

- ภาควิชาชีววิทยา
- ภาควิชาคณิตศาสตร์
- ภาควิชาเคมี
- ภาควิชาคณิตศาสตร์
- ภาควิชาคณิตศาสตร์
- ภาควิชา

- ภาควิชาภาษาไทย
- ภาควิชาภาษาอังกฤษ
- ภาควิชาภาษาฝรั่งเศส
- ภาควิชาภาษามลายู
- ภาควิชาภาษามลายู
- ภาควิชา

- ภาควิชานิเทศศาสตร์
- ภาควิชาประวัติศาสตร์
- ภาควิชาจิตวิทยา
- ภาควิชาสังคมวิทยา
- ภาควิชาการปกครอง
- ภาควิชา

- ภาควิชาการประถมศึกษา
- ภาควิชาการมัธยมศึกษา
- ภาควิชาการอุดมศึกษาและ
- ภาควิชาการศึกษาพิเศษ
- ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา
- ภาควิชา

- ภาควิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์
- ภาควิชาสหเวชศาสตร์
- ภาควิชาสัตวศาสตร์
- ภาควิชาสัตวศาสตร์
- ภาควิชา

สำนักงานรองอธิการบดี คณะ..... คณะ.....

อัตรากำลังอาจารย์

อัตรากำลังอาจารย์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน และคาดว่าจะมีในปีการศึกษา 2519 จำแนกได้ตามคณะและวุฒิ ดังต่อไปนี้

	ศึกษาศาสตร์		มนุษยศาสตร์		สังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์		พลศึกษา	
	2515	2519	2515	- 2519	2515	- 2519	2515	2519	2515	2519
อาจารย์ประจำ										
ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า	15	21	5	9	12	17	9	13	2	5
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	123	182	86	166	48	37	105	185	22	37
ประกาศนียบัตรชั้นสูงฯ	16	16	17	17	8	8	-	-	4	4
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	169	169	52	52	15	15	59	59	38	65
อาจารย์พิเศษ										
ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า	1	1	6	6	4	9	7	11	1	1
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	1	1	18	18	3	8	5	12	7	7
ประกาศนียบัตรชั้นสูงฯ	-	-	4	4	-	-	-	-	-	-
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	-	-	6	6	-	-	-	-	8	8
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	3	3	-	-	-	-	25	25
รวม	323	388	197	281	90	96	185	280	107	152

ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในปัจจุบัน

วิทยาลัยวิชาการศึกษาและสาขา วิทยาลัยวิชาการศึกษาตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2497 โดยพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา ขณะนั้นมีวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เป็นศูนย์กลางควบคุมงานทั้งหมด มีอธิการและรองอธิการประจำ และมีสาขาอีก 7 แห่งดังต่อไปนี้

1. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ปทุมวัน มีรองอธิการประจำ
2. วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน มีรองอธิการประจำ
3. วิทยาลัยวิชาการศึกษา พิษณุโลก มีรองอธิการประจำ
4. วิทยาลัยวิชาการศึกษา มหาสารคาม มีรองอธิการประจำ
5. วิทยาลัยวิชาการศึกษา สงขลา มีรองอธิการประจำ
6. วิทยาลัยวิชาการศึกษา พระนคร มีรองอธิการประจำ
7. วิทยาลัยวิชาการศึกษา พลศึกษา มีรองอธิการประจำ

อาคารสถานที่

วิทยาลัยวิชาการศึกษา มีอาคารสถานที่จำแนกเป็นแห่ง ๆ ไป ทั้งที่เป็นของตนเองและที่ใช้ร่วมกับสถาบันอื่น ดังแสดงไว้ในตารางดังต่อไปนี้

อาคารสถานที่ที่มีอยู่ในปัจจุบัน (พ.ศ. 2515)

วิทยาลัย	บริเวณ ไร่	อาคารเรียน		ห้องปฏิบัติ การ ห้อง	ห้องวิจัย ห้อง	ห้องสมุด ² ม	หอ ประชุม ² ม	หอพัก		บ้านพัก อาจารย์ หลัง
		หลัง	ห้อง เรียน					หลัง	จุนิสิต คน	
ประสานมิตร	100	15	112	11	7	5,492	2,200	-	-	3
ปทุมวัน	8*	6	22	7	-	300	360	-	-	-
บางแสน	514	6	49	12	-	500	2,000	21	1,600	70
พิษณุโลก	129*	2	30	4	1	960	-	5	560	32
มหาสารคาม	193*	2	34	4	-	1,400	600	5	450	36*
สงขลา	615*	2	32	2	-	791	750	4	250	31
พระนคร	90*	4*	30	5	-	1,638	-	2*	240	21
พลศึกษา										

* ใ้รวมกับวิทยาลัยครูหรือหน่วยงานอื่น

จำนวนนิสิตนักศึกษาและอาจารย์ ในปีการศึกษา 2515 นี้ มี นิสิตรวมทั้งสิ้น 6,521 คน นักศึกษา 8,674 คน และนักเรียนสาธิต 3,451 คน และมีอาจารย์ 923 คน ในจำนวนนี้มีวุฒิปริญญาเอก 41 คน ปริญญาโท 404 คน ปริญญาตรี 396 คนต่ำกว่าปริญญาตรี 38 คน (ผู้ที่มี ปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรีนี้ ส่วนมากสอนอยู่ในโรงเรียนสาธิต)

วิทยาลัยวิชาการศึกษามุ่งผลิตครู ที่มีประสิทธิภาพทางความเป็น ครู และให้มีความสามารถที่จะสอนวิชาสามัญต่าง ๆ ได้ดีด้วย จึงเปิดสอน วิชาสามัญนอกเหนือวิชาการศึกษาดังต่อไปนี้

1. วิชาเอกที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี วิทยาลัยเปิดสอน วิชาเอกในระดับปริญญาตรีรวม 18 วิชาคือ ภาษาไทย ภาษา อังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คหกรรมศาสตร์ อุตสาหกรรมศิลป์ ศิลป พละนาฏย พลศึกษา และสุขศึกษา
2. วิชาที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะ ในระดับนี้เปิดสอนวิชาสามัญต่าง ๆ ดังนี้คือ ภาษาไทย ภาษา อังกฤษ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ คณิตศาสตร์ ชีววิทยา เคมี และฟิสิกส์ และเปิดวิชาชี้อีก 4 วิชา คือ โสภศาสตร์ศึกษา การแนะแนว การวัดผลการศึกษา และบรรณารักษศาสตร์
3. วิชาที่เปิดสอนในระดับปริญญาโท ในระดับปริญญาโท วิทยาลัยเปิดสอนวิชาสามัญต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ภาษาไทย ภาษา อังกฤษ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์

คณิตศาสตร์ และวิชาชีพอีก 6 วิชา คือ การแนะแนว โสภ-
ทัศน์ศึกษา บรรณารักษศาสตร์ จิตวิทยา การบริหารการ-
ศึกษา และการวัดผล

4. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ตั้งแต่เริ่มตั้งมาจนถึงปัจจุบัน มี
ผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วทั้งหมด 19,525 คน เป็นบัณฑิต
ปริญญาตรี 15,203 คน ปริญญาโท 359 คน ประกาศนียบัตร
ชั้นสูงวิชาเฉพาะ 473 คน และในเดือนพฤศจิกายนที่จะถึงนี้
จะมีนิสิตนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรีและ
ปริญญาโทเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรถึง 3,480 คน
5. การฝึกอบรมพิเศษ นอกจากจะเปิดสอนในระดับปริญญาตรี
และปริญญาโทตามปกติแล้ว วิทยาลัยวิชาการศึกษายังได้จัด
โครงการฝึกอบรมพิเศษต่างๆ อีกดังนี้คือ จัดอบรมผู้บริหาร
การศึกษา อาทิเช่น ศึกษาธิการจังหวัด และศึกษาธิการ
อำเภอ ครูใหญ่และอาจารย์ใหญ่จากสถานศึกษาต่าง ๆ รวม
60 รุ่น เป็นจำนวน 772 คน จัดอบรมครูผู้แนะแนว 10 รุ่น
เป็นจำนวน 237 คน จัดอบรมครู และเจ้าหน้าที่ของหน่วย
งานต่างๆ เกี่ยวกับการวัดผลการศึกษา 17 รุ่น จำนวน 3,438
คน นอกจากนี้ยังได้เปิดอบรมเป็นครั้งคราวเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ
ที่มีผู้ขอมาและอยู่ในวิสัยที่วิทยาลัยจะให้ความร่วมมือ
6. โครงการเดิม ปัจจุบันนี้ วิทยาลัยมีโครงการสำหรับผู้ผลิต
ครูปริญญาทางการศึกษาเพียงอย่างเดียว ซึ่งจำแนกเป็นสาขา
วิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับดังต่อไปนี้

ระดับสูงกว่าปริญญาตรี			ระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า	
เอก	โท	วิชาเฉพาะ	ตรี	อนุปริญญา
การพัฒนาการศึกษา (จะเปิดในปีการศึกษา 2517)	การประถมศึกษา การมัธยมศึกษา การอุดมศึกษาและ การฝึกหัดครู การบริหารการ- ศึกษา การแนะแนว การวัดผลการศึกษา โสตทัศนศึกษา บรรณารักษศาสตร์ จิตวิทยา	ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ คณิตศาสตร์ ชีววิทยา เคมี ฟิสิกส์ โสตทัศนศึกษา การแนะแนว การวัดผลการศึกษา บรรณารักษศาสตร์	การประถมศึกษา การมัธยมศึกษา การอาชีวศึกษา การศึกษาในชนบท ธุรกิจศึกษา	(สำหรับผู้ที่ไม่ประสงค์จะเรียนต่อในชั้นปริญญาหรือไม่ได้รับอนุญาตให้เรียนในชั้นปริญญา)

หมายเหตุ

1. สาขาวิชาการศึกษาในชนบท ซึ่งเปิดสอนตั้งแต่ พ.ศ. 2506 และต่อมาให้คงสอนทางวิทยาลัยได้ปรับปรุงหลักสูตรใหม่ เพื่อให้เหมาะสมแก่ครูที่กำลังสอนในชนบทยิ่งขึ้น คาดว่าจะเปิดสอนได้ในปีการศึกษา 2516 นี้
2. สาขาธุรกิจศึกษา ซึ่งอยู่ในโครงการ กำลังรออาจารย์ที่จะเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งขณะนี้กำลังศึกษาอยู่ในต่างประเทศ คาดว่าจะเปิดสอนได้ในปีการศึกษา 2516 นี้เช่นกัน

มอง วิกฤต. ในมุมกว้าง

จากคอลัมน์ “ขงชาญาอ่านลายสือ”

นिरชา เมืองสมุทร งาม ๑. ได้อ่านฟ้าเมืองไทยฉบับ ๒๐๗. เข้าใจว่าท่านขงเป็นอาจารย์อยู่ในวิทยาลัยวิชาการศึกษา ดิจันและเพื่อน ๆ กศ.บ. หลายคน สนใจเรื่อง วิกฤต. จะเป็นมหาวิทยาลัย ได้ฟังแต่ข่าวจากหนังสือพิมพ์และวิทยุ แล้วถามพวกน้อง ๆ ก็ขัดกัน. อยากจะทราบจากท่านขงบ้าง เพราะเข้าใจว่าพอจะเชื่อถือได้?

ตอบ ผมไม่ได้เป็นอาจารย์ แต่เป็นศิษย์เก่าที่นั่น เมื่อคุณถามมาก็ดีแล้ว. จะได้แสดงความคิดเห็นกับเขาเสียบ้าง. ผมอยากจะพูดมานานแล้ว

๑. ผมเชื่อว่าประเทศที่จะดำรงอยู่ได้ในสังคมโลกต่อไป. อย่างมีเศรษฐกิจดี. และไม่ตกเป็นทาสทางอารยธรรมของชาติอื่น. พลเมืองจะต้องมี Quality Life (คุณภาพแห่งชีวิต) ขนาดจบมหาวิทยาลัย ๒๐ ถึง ๓๐ เปอร์เซ็นต์. ซึ่งอารยะประเทศทั่วโลกอยู่ในระดับนี้. แต่ไทยเราเพิ่มได้ ๒ เปอร์เซ็นต์ครึ่ง. ซึ่งแน่นอนว่าเราจะต้องตั้งมหาวิทยาลัยใหม่ (หรือขยายมหาวิทยาลัยอีก) ในเร็ว ๆ นี้. เพื่อผลิตนักวิทยาศาสตร์, นักปฏิบัติทางเทคโนโลยี, และนักวิชาการหรือผู้ใช้แรงงานระดับสูง. มิฉะนั้นเราจะพัฒนาประเทศไปไม่รอด. ก็ในเมื่อเราตั้งมหาวิทยาลัยได้โดยไม่เสียเงินเพิ่ม. แม้สักบาทเดียว. ก็ไม่เห็นจะมีอะไรขัดข้อง

๒. วิทยาลัยวิชาการศึกษา มีคณะวิชา. และสถาบันเทียบเท่า. คณะในมหาวิทยาลัยอยู่แล้ว. คือ ๑. คณะวิทยาศาสตร์. ๒. คณะ

มนุษย์ฯ ๓. คณะการศึกษา ๔. คณะวิจัยฯ ๕. สถาบันระหว่างชาติฯ
 สอนระดับปริญญาตรีมาแล้ว ๒๐ ปี ระดับปริญญาโทก็สอนมา ๑๖ ปีแล้ว
 และกำลังจะสอนถึงชั้นปริญญาเอกในปีหน้า (พ.ศ.๒๕๑๗) ในคณะวิชา
 เหล่านี้มีอุปกรณ์ และคณาจารย์เหมือนมหาวิทยาลัย และดีกว่ามหาวิทยาลัย
 บางแห่งในบางลักษณะวิชา คุณภาพของผู้ที่จบไปก็เหมือนมหาวิทยาลัย
 สอบเข้าเรียนปริญญาโทในสถาบันอื่นติดอันดับ ๑, ๒, ๓, นำหน้าคนอื่น
 ก็เยอะ เรียนต่อเมืองนอกจบปริญญาเอกมาแล้วก็เยอะ จึงไม่น่าจะห่วง
 เรื่องคุณภาพ

๓. มีศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์ ๔๐ คน นอกนั้นมี
 อาจารย์ปริญญาโทและปริญญาเอกรวม ๔๔๗ คน และปริญญาตรี ๓๖๙ คน
 (อาจารย์พิเศษอีก ๓๘ คน) เรื่องคณาจารย์ดีกว่ามหาวิทยาลัยเมืองนอก
 (ที่ ก.พ. รับรอง) บางแห่งด้วยซ้ำ แม้มหาวิทยาลัยอื่น ๆ ก็ยังต้องยืมตัว
 ไปจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาในบางวิชา แม้กระทรวงศึกษาธิการเองจะตั้ง
 สำนักวิจัยผลการศึกษา ก็ยังต้องแบ่งอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญไปทำงาน

๔. ผลิตบัณฑิตไปแล้ว ถ้ารวมปี ๒๕๑๕ ด้วยก็ตก ๓๐,๐๐๐
 (สามหมื่น) คน ปัจจุบันมีนิสิต นักศึกษา ๑๕,๑๙๕ คน (ยังไม่นับที่เพิ่มขึ้น
 ในปี ๒๕๑๖) มากกว่ามหาวิทยาลัยเล็ก ๆ ๔ มหาวิทยาลัยรวมกัน

๕. ถือว่าเป็นมหาวิทยาลัยได้โดยไม่ต้องใช้เงินเพิ่มขึ้นเลย คือ
 มีเงินอยู่แล้วตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ ๓ ดังนั้น ปี พ.ศ.
 ๒๕๑๕ มี ๖๖.๖๒ ล้านบาท, ปี ๒๕๑๖ มี ๗๓.๔๓ ล้านบาท, ปี ๒๕๑๗
 มี ๘๐.๑๓ ล้านบาท, ปี ๒๕๑๘ มี ๘๖.๔๑ ล้านบาท, และปี ๒๕๑๙ มี
 ๙๓.๕๖ ล้านบาท

ซึ่งเงินจำนวนนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังตัดเอาไปใช้ในทางอื่นเสียอีก คือ พ.ศ. ๒๕๑๕ ตัดเอาไป ๖ ล้านบาท และพ.ศ. ๒๕๑๖ ตัดเอาไปอีกหลายล้านบาท

หมายความว่าถ้ากระทรวงศึกษาธิการให้มาครบจำนวน ๑๐๐ ล้านบาท ก็ไม่ต้องไปกู้ธนาคารโลกมาพัฒนาวิทยาลัยวิชาการศึกษาเพียง ๔ ล้านบาท ก็ไม่เห็นจะมีความจำเป็นอะไร เป็นเรื่องที่พวกศิษย์เก่า ในกรุงเทพฯ ก็บ่นละอายใจกันอยู่มาก เงินของตัวเองมีอยู่แล้วไม่เอา อุตสาห์ไปกู้หนี้ยืมสินมาทำความลำบากให้แก่ประเทศชาติในอนาคต พวกกันอย่างง่าย ๆ ว่าอยากเสียดอกเบี้ยย...ฮัม!

๖. ที่บางคนเข้าใจผิดว่าหลังปี พ.ศ. ๒๕๑๕ จะเอาเงินมาจากไหน? ก็เงินตามแผนพัฒนาฉบับที่ ๔ นั้นแหละ หรือรัฐบาลปี ๒๕๒๐ จะเอาอย่างไรก็แล้วแต่ท่าน ใครจะไปรู้ว่าใครจะมาเป็นรัฐบาล แต่การตั้งมหาวิทยาลัยใหม่หรือขยายมหาวิทยาลัยต้องมีแน่ ๆ ถ้าไม่ขยาย ๖๐. เป็นมหาวิทยาลัย

๖. ที่กลัวว่าจะกระทบกระเทือนต่อการผลิตครูปริญญา ก็เป็นไปไม่ได้ เพราะพวก กศ.บ., กศ.ม., และกศ.ด. ก็ต้องผลิตตามแผนพัฒนาอยู่แล้ว เพียงแต่ใช้เครื่องอุปกรณ์และคณาจารย์ให้เต็มที่ ก็ได้บัณฑิตสาขาอื่น ๆ เป็นผลพลอยได้เท่านั้น เพื่ออย่าให้สูญเปล่าในระบบการศึกษา หรือจะเพิ่มทางนักศึกษาให้เกินแผนพัฒนาฯ ก็ยอมทำได้ เพราะนักศึกษาต้องเสียค่าเล่าเรียนและค่าห้องตัวเอง ไม่กระทบกระเทือนกับงบประมาณ เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยรามคำแหง

แต่ความจริงที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน ครูปริญญาที่กระทรวงศึกษา
ไม่มีตำแหน่งให้ ๕,๐๐๐ คนกว่า ดูจากจำนวนผู้ที่สมัครหักกับจำนวนที่
กระทรวงจะรับได้ ที่ว่าขาดครูปริญญาเป็นเรื่องที่โวยวายเพื่อกู้เงินธนาคาร
โลกเท่านั้น

๘. ที่สำคัญที่สุดคือ วศ. สอนแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary Approach) นิสิตนักศึกษาเป็นของวิทยาลัย มิใช่เป็นของคณะอย่างที่คน
ทั่วไปเข้าใจ คือคณะไหน ๆ ถ้าวิชาตรงกันก็เรียนร่วมกันได้ เดินวนเวียน
กันไปทุกคณะ ไม่ต้องเปลืองงบประมาณมาก เช่น นิสิตนักศึกษาของคณะ
มนุษย์ฯ เมื่อจะเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ก็เดินไปเรียนที่คณะวิทยาศาสตร์ฯ
นอกจากไม่เปลืองเงินแล้ว นิสิตนักศึกษาระหว่างคณะไม่เคยยกพวกตีกัน
เองด้วย เพราะไม่มีกัรบแบ่งคณะในระดับผู้เรียนจนต่อกันไม่ติด

๘. บางคนคิดว่าจะตั้งคณะวิทยาศาสตร์อย่างไรโดยไม่ต้องใช้-
เงิน? เพราะอาจจะไม่ทราบว่ามีเครื่องมือพร้อมอยู่แล้ว ขณะนี้ทำการ
วิจัยวิทยาศาสตร์เพียว ถึงระดับปริญญาโทอยู่แล้ว และเป็นที่ยอมรับของ
วงการศึกษาทั่วโลก จะไปเรียนต่อปริญญาเอกในประเทศไหนก็ได้ ปี๒๕๑๖
นี้จะสร้างตี๊กวิทยาศาสตร์ที่บางแสนอีก (ผมเข้าใจว่าเตรียมงานคันค่ววิชา
ชีววิทยาทางทะเล) ปีหน้าจะสร้างอีก ๓ ล้าน ๕ แสนบาท (ภายหลังนี้ผม
ยังไม่ทราบว่า จะสร้างที่แห่งไหน)

๑๐. วิทยาลัยวิชาการศึกษา มี ๘ แห่ง อยู่ต่างจังหวัด ๔ แห่ง
จะช่วยไม่ให้ผู้อยากเรียนในมหาวิทยาลัยเข้ามาแออัดในกรุงเทพฯ ได้

๑๑. วิทยาลัยวิชาการศึกษาเปิดประตูเพื่อทุกคน ไม่มีการกีดกัน

ใคร ใครมีความสามารถสอบผ่านเข้ามาได้ก็ให้เรียน (และเครื่องมือนักศึกษาผู้ดูแลของผู้เข้าเรียนก็ทันสมัยที่สุดในประเทศไทย) ไม่จำกัดว่า ม.ศ.๕, ปก.ศ. หรือวุฒิเทียบเท่าอื่น ในส่วนวัยก็ไม่จำกัด มีนักศึกษาศึกษาตั้งแต่ อายุ ๑๗ ปี ถึง ๖๒ ปี ข้าราชการขนาดพันเอก, นาวาเอก, หรือชั้นเอก มีเกือบพันคน ถ้าขนาดข้าราชการชั้นโทแล้วจะเดินชนกันตาย จึงเป็นการเหลือวิสัยที่อาจารย์จะจูงมุกหรืออุยงได้ ที่คนในกระทรวงบางคนพูดนั้น เขาปากเปราะไปเอง

๑๒. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตรีศเมื่อเสด็จฯ ทรงดนตรี เป็นการส่วนพระองค์ ในวันเสาร์ที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๑๖ ว่า “มีบันทึกพูดถึงว่า จะตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นมาโดยไม่ต้องใช้เงินงบประมาณเพิ่มเติมสัก- สตางค์แดงเลย นำฟัง, นำฟังอย่างยิ่ง แล้วก็ถ้าทำได้จริง ขอสนับสนุน แม้จะมีคนคัดค้าน ก็ขอสนับสนุนร้อยเปอร์เซ็นต์.....”

เพราะฉะนั้น, ขอให้คุณนิรชาใจเย็นได้ว่า การศึกษาระดับมหา- วิทยาลัยของชาติ จะไม่อยู่ในระดับ ๒ เบอร์เซนต์ครึ่งแน่นอน ใครปล่อยให้ประเทศล้าหลังอยู่แค่อ้อยละ ๒ ครั้ง ก็โง่ตายซัก

๑๓. ทุกฝ่ายลงมติให้เป็นมหาวิทยาลัยแล้ว คือ อธิบดีทุกคน ในกระทรวงศึกษาธิการ (อก.พ.) กรรมการสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาโดย มีรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาเป็นประธานมี ๒๒ คน, ฯพณฯจอมพล-ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี พுகเมื่อ ๑๖ ม.ค. ๒๕๑๔ ว่า “จะได้ตรา พระราชบัญญัติยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย

ต่อไปทั้งนี้พอในฐานะของครุมีความก้าวหน้าไม่น้อยหน้าอาชีพอื่น....”
 และสภาการศึกษาแห่งชาติโดย ดร. ประเสริฐ ณ นคร (สมัยนั้น) ก็เห็น
 คุ้มแล้ว (ที่ทุกอย่างที่ผมพูดนี้มีหลักฐานอยู่ในกระทรวงศึกษาธิการ) และ
 อาจารย์ยักษ์ จันทวิมล ก็ยอมรับโดยคุณเมื่อ ๑๐ มี.ค. นี้ว่าจะอ่าน
 โครงการมหาวิทยาลัย ที่ท่านพูดคราวนั้นเพราะท่านยังไม่ได้อ่าน เพิ่งจะ
 เข้ามารับตำแหน่งใหม่เพียง ๒๑ วัน เพราะฉะนั้น, ผมเชื่อว่าหลังจากพายุ
 และเมฆฝนผ่านพ้นไปแล้ว ท้องฟ้าจะต้องแจ่มใสอย่างแน่นอน.

พระบรมราชาวาท

“...ทำด้วยเหตุผล มิใช่ว่าทำด้วยทฐิ ที่จะชนะหรือให้อีกฝ่ายแพ้ แต่อย่างไรก็ตาม เชื่อว่าถ้าทำด้วยความอะลุ่มอล่วย มิใช่ปล่อยเขาไปหรือส่งสารเขา แต่ว่าทำด้วยเหตุผลแท้ ๆ และถ้าทุกคนตั้งใจจะทำด้วยเหตุผลเพื่อส่วนรวม ทั้งของสถาบันและของประเทศชาติและกิจการ ก็เชื่อว่าสำเร็จเรียบร้อยและจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้ ถ้าเพียงแต่เอาหัวชนฝา ฝาพังแน่...”

เสาร์ 10 มีนาคม 2516/วศ. ประสานมิตร